

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra . . . 2 kor. Egy óra . . . 2 kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .		Felelős szerkesztő: II. J. MÓRICZ PÁL. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
---	--	---	--

Barázdák.

Fürtösfejű Mihály diákom, kopott tógás kicsapott diák, imé, a te napod is elkövetkezett. Csunya orczáddal a hivságos nőket nem igen ihletted meg annak idején; de ma bájosabbnál-bájosabb nők serege hozza a virágot emlékeidre. Csunya testedet, gyarlóságaidat túlélték szép tulajdonságaid, költői teremtő erős nagy lelked. A ki lélek szerint is élt, tehát ne kételkedjék annak a feltámadásában. Ime itt emelkedik elétek sirjából a kora által meg nem értett, kora által hajszolt, korán sirbatört Mihály diákom! Mily szép ő, mily fiatal ő! A májusi levegőben szerteáradó dalai, mintha örökön élő örökifju lelkének ujjongásai-ként zendülnének.

*

Mihály diákom! Te kedves, te csunya, te szép! A közfelfogás szerint neked sem volt a magadhasznára élni való eszed! Pedig a tudományokban játszva, tiltott diáknótákat füttyörészve szereztél meg az elsőséget; csak a poétázás berkébe ne tévedtél volna bele. Állásbeli, nemes származású szüléknek vagy a gyermeke. Éles eszedet, fogékonyságodat még irigyeid is elős-

merik. Azon időben kiváló sokoldalúságodat és tudományosságodnak mélyen vetett alapját bámulják azok is, a kik a gyalázat sarát dobják rád, a kik az ifjúkori tévelygések miatt az öreg kollégiumból a poros országútra harangoznak ki téged.

Mihály diákom! Te kedves, te csunya, te szép, Ha lelkedet megtagadod! Ha verseidet asztalfiókodbá zárod! Ha a virágnóták danolása helyett Dávid zsoltárait énekelgeted teletüdövel és a tógába bujva megtanulsz csuszni-mászni, hazudozni, hizelegni, némely hivatalbeli szamaraknak tömjénezni, csunya ábrázatotat még hosszabbra nyújtani, a dévaj tréfa csinálás helyett halotti predikációs hangon kegyeskedni, diáktársaidat besugni: talán mint püspököt temetnek el . . .! De debreczeni professzor vagy debreczeni szenátor bizonyosan lesz belőled és az a komáromi gazdag kupecz, kinek a Julis lányát édes bus Lilla dataiddal a halhatatlan nők sorába emelled, levett kalappal járul eléd, nem győzvén eléggé köszönni a megiszteltetést, midőn a nagytiszteletű debreczeni tudós professzor ur, vagy a nemes, nemzeti és vitélő Csokonai Vitéz Mihály szenátor uram, tekintélyes belső embere

hires Debreczen városnak, szerény hajlékába érkezik háztüznézni . . .

Minő hosszú életű, minő nagy tekintélyű, minő debreczeni hájra hizott kövér párocskák is lehetettek volna ti Mihály! És hogy megsüvegelt volna titeket mindenki a határdombon belől. Szegény megtört, kicsapott diákom, a kit — mert lelkedet nem engedted meggyilkolni, mert költői tehetséged virágait nem csuktad hét lakat alá, mint tudós Hatvani professzor uram az ő mágyikás könyveit, sőt ifju kedvedet sem zabláztad, diák társaidnak hü czimborája, s tévelygéseid közepette is nyílt, egyenes férfi voltál, az öreg kollégium falai közül gyalázattal terheltén taszítottak ki az országut porába, hogy sirodig soha többé meg ne pihenj! Szenvedj és énekelj, mint a csalógány, a melynek szemét szurták ki . . . És szerelmedért is, hogy guny, kiutasítás legyen az osztályrészed! A nagy uraktól levetett ruhát viseljed! És végül, megkopott, kiégett szegény poétám, honét kiindultál, hogy szegény diák szobában fejezd be életed.

Mégis nekünk, kik most hódolódra gyülekeztünk, nem szabad panasolni a te szerencsétlen végzetedet! Mert rövid életed szenvedéseivel, az

Csokonai és a természet.

— Példák a Lilla dalokból. —

A szerelemről dalolók szoktak legközelebb állani a természethez. Az alkotó mindenség, az égnek földre hajolása, a napsugártól kizsendülő fűszálak: valami varázslattal borítják el a páriát kereső ember szívét. A keletkező szerelem: a természetnek tavaszi ébredése. Ujulást és létért való vágyat rejt mindenik magában. A szerelmes szív szereti a magánosságot, de nem a holt magányt, hanem a természet ezertitku egyedülvalóságát. Ezért fut Romeo az erdők mélyébe, a ligetekbe; a csermelyek partján ezért andalog.

A magyar nagy szerelmesek közül csak Balassi meg Petőfit említjük. Balassi a magyar lovagkornak egész világát veti háttérül Juliához zengett dalaiban. Szép sólymok, vad rárók, végbeli vitézek, mézőtűtő táborok keretében ott ragyog a hajthatatlan kedves képe; érte való szerelme égeti, hajtja léngyel hegyeken tul, mig piros csizmája nyomát hóval lepi be a tél. A nagy természet határtalansága,

az őszelő ég borus boltozata bujdosó szivének társa; ez a nagy, némán is beszédes magány.

Petőfi képzelete szintén a természet ezerszines képét álmodja befoglaló keretül azokhoz a gyönyörű, eleven képekhez, melyekben szerelmét példázza. Az ő lelke már nem oly zord, nem oly magával viaskodó, mint a XVI. századbeli vitéz költő. Nem is komorul szerelmi jelenéseiben a természet bura hajtó nagy némasága; inkább átadja annak is rajongó lelke gyermeki üdeségét. Szeretne sokszor a természetbe átvadni; szeretne folyóvíz lenni, ha kedvese benne uszkáló hal lehetne; szeretne vad erdő lenni, ha szerelmese madár képében ott dalolhatna; szeretne vár rom lenni, ha Juliája repkény gyanánt fonódhatna reá; szeretne kis kunyhó lenni, ha életének csillaga melegítő tüzhely volna benne; s lenne tépett felhő, ha kedvese mint alkonyat nézne vissza rá pirosba borító tekintettel.

Hogy Petőfi képzelete oly diadalmasan járja a természet kimeríthetetlen tárházát, hogy nála, különösen szerelmi köl-

tészetében, természet és ember oly bámulatos és jóleső harmoniába rezgenek: van valami része Csokonainak is. Petőfi ismerte és szerette nagy elődjét; a rá szálló irodalmi hatások közt nem utolsó a bujdosó debreczeni diáké. Csokonai dalaiban is ott hódít már a renesszánsz egyetemes uralomná vált elve, mely fölnyitja a középkori vakságba rogyott ember szemét és megmutatja neki Isten teremtett világát, minden szépségével, minden gazdagságával. Csokonai e tekintetben a latin és az olasz költészetből merít, sokra hajló szivének természetes utmutatásán kívül.

A Lilla dalokban a természet képe rendszeren az érzelm háttérül és párhuzamául szolgál. Máskor pedig egy-egy jelenet úgy illeszkedik be a természetalkotta díszletek közé, hogy ez az elhelyezés maga magyarázza a szenvedély belső életét, színei ragyogtatják vissza e belső élet fordulatait. Talán legszebben magyarázza az emberi szív és lélek hullámzásait természeti képekkel. A *tihanyi echóhoz* ez. örökbecsű költeményében.

Kézi munkákat

Hrabéczy Antal

legszebben tisztít

Széchenyi-utca 42.

országutporától lepett pályafutással szerzed meg ezeket az örökkön tartó érdemeket, melyeknek koszoruzására — ime — a magyarföld minden részéből hoztak, küldtek virágokat (bájos nők is!) te kedves, te csunya, te szép Mihály diákom!

Költői lelked szent sejdítése is — imé! — valóra vált! A hatvan-utczai ákáczfás temetőben a legjobbak ajkáról zendül bús dalod:

... Majd talán a boldogabb időben
Fellelik sirhelyemet:
S a mely fának sátorában
All együgyü sirhalmom magában!
Szent lesz tisztelt hamvamért.

*

Ime, költő, előreálmodásod beteljesült. Tudományos-és irodalmi életünk kiválóságai a népek ezreivel koszoruzzák „együgyü sirhalmodat”. Kő a szive, a ki ettől a jelenettől el nem lágyul! Ezeket az idesereglett ünneplőket én is kedves szeretettel köszöntöm! Csak arra kérlek titeket, hogy ne csak így ünnepialkalmakkor fáradjatok közénk. Hétköznapiokon is keresetek föl a vidéket, elegyüljete a magyar nép közé, hogy igazán megtudjátok becsülni annak a földnek bájos kincseit, melyet magyar földnek dicsérünk, annak a népnek nagy tulajdonságait, melyet a magyarnévvvel nemestünk fel!

Az én kedves, az én csunya, az szép Mihály diákom is kopott tógásan, foltos csizmában e föld utjait taposván, e nép csöndes tűzhelyeinél melegedvén töltötte meg lelkét amaz ősmagyar érzésekkel, melyek hasonlatosak a tisz-

Mikor Lillától elszakad, rájajdul a Balaton. Tihany hegyfokánál megáll s halovány holdas éjszakán idézi a hegyek riadó leányát, hogy legalább a durva költől visszaverten hallhassa szózatot fájdalomát, mert emberi szivben nem talál visszhangot. Ime, egyszerre a természet nagy, némán is élő személyisége áll előttünk. A tihanyi hegyfok mintha az a rév volna, hol a szegény költő hajótörést szenvedett szerelmében. A tünt boldogság éjszakáján halovány hold szürküllik. Ez a sejtelmes holdvilág jelentős épen itt, a költői lélek álmodozásainak magyarázatára. Ez a homályos fény, ez a félhomály növeli az árnyakat és óriásítja az alakokat. Valami kísérteti fényvel veszi körül a mozgó és mozdulatlan dolgokat s fölcseréli lenyegüket. Szellemeiket ebreszt bokrok árnyán, vízben, levegőben, fűben és fában. A hang egész ijjesztő egyedüliségében csendül föl a szólaló ajkán s még varázslatosabban veri vissza az incselgő visszhang. Egy lépés kell — és az álmodozó lélek látja a felelő tündérnek holdfényben megvilágított ruháját. Csokonainak latnia kellett ezt a visszhangot (Echot), oly elevenen rajzolja bevezető képében. A költeménynek ez az első része a legtökéletesebb praeludium ahhoz a zenéhez, mely itt fel fog hang

menti borus éjszakában láthatatlanul vándorló, magasröptü daru madár meg-rázóan melabus krugatásához... Hallgassátok csak e dalt! Mihály diák dalait.

ifjabb Mór Pál

Csokonai Vitéz Mihály.

Száz évvel ezelőtt a legérdekesebb magyar trubadur hosszas vándorútjában elfáradva letette a lantot és nyugodni tért szülővárosa temetőjébe. Azóta a porából minden tavasszal virágok fakadtak, sirját bus dalokkal keresték fel a fülemilék, csak az emberek feledkeztek meg róla. Költői jóslata beteljesült: előbb hideg közöny borult reá, majd felderült a jobb kor, mely megérti, méltányolni tudja és a melyben fölötte is egy hű magyarnak lantja zokog.

Rövid élete a lángelmék jellemző tévedéseivel, ábrándjaival és csalódásaival van tele. Testi erejét a mostoha sorssal folytatott daczos küzdelem korán, élete virágjában megtöri és a balvégzet nem enged neki időt arra, hogy rendkívüli szel-leme kiforrja magát, hogy dús gazdag lelkének egész kincstárát hagyhassa örökül nemzetének.

Kijárta a szenvedések minden iskoláját. Egyedül diák élete volt boldog és ifjúkori örömeit ugyanaz a jó öreg debreczeni kollégium táplálta, mely később boldogtalanságának lett egyik okozója!

Szilaj vére, nyugtalan lelke, csapongó képzelete nem tudott az önfegyelméhez hozzászokni. Többnek érezte magát tanuló-társainál. Tanárainak jóakaratu elnézése elbizakodottá tették. A buzdió dicséretetek csak tehetségét fejlesztették. Ki is képezte magát kitünően és világirodalmi műveltséget szerzett akkor, a mikor legtöbben a hazai irodalmat sem ismerték. A Muzsa mosolya, csókja a költészet szent berkeibe csalta. A 18 éves ifju travesztált eposzt ír. Gyorsan nőttek költői szárnyai. A szépirodalom lelkes patriarchája, Kazinczy szívesen ismeri el tehetségét és felkéri, hogy

A tündérjáró éjszakán átszűrődik a távoli Fűred kútfejenél vigadozó zsinongása. Ezek bűt, bajt nem szenvednek a boldogság karjain! S egy arva sziv sirvan-sir einagyottságában. Itt a kiáltó el-entet a közönyös, irgalmas világ és a szenvedésekben gyöttrő magános költő között. Kiszakadva az emberek társaságából, a zordon erdők, durva bergek, szirtek kövéhez kiáltja: „Harsogjátok jajjaim!” Már képzelete atugrotta azt a pontot, hol élő es élettelen eiválk egymastól. Szól emberekről, szól köszirtekhez — es mindaketszer mint lelkes, eio lenyeghez. Csak annyi a különbség, hogy az emberek szivteien tarsak, a zordon erdők es sziklak egyutterző barátok. A magara hagyott ember visszatérése az ós anyanoz, a természethez. Nagy keserűség fakaszt-hat ilyen szavakat a vidam Csokonai lelkéből: „Nincsen sziv az emberekben, nadd öntsem ki hat vaskebleteket szivem. bus panaszaik.” — Az áldott magánosság, melyet egy másik költeményben oly nagy-szerűen dicsőít: mind erősebben otleh magához; s már minden vagy egy eremi szalás, régi bariang, szent fedér a sziget zugában, hol a böles csendes nyugtot talál. „A természet majd az értelemmel bölesbe lesz engemet.” Az érzések elaluszna, az

a világ eleibe ő vezethesse. A bécsi *Magyar Hirmondó* is magasztalva jósolja róla, hogy jeies poétája lesz a hazának és buz-dítja őt számos verseinek kiadására. A sok dicséret elkapatta. Szabad szelleme nem akart többé korlátokat ismerni és féktelensége oka lett hosszas bolyongásának. Kezdődnek a sorscsapások. A kollégiummal örökre meghasonlik és Debreczenből sértett büszkeséggel távozik. Nem tudja, mi legyen. Sárospatakon a jogtudomány nem izlik neki, de nem jön haza, mert nem akarja magát megaláznai.

Vándoruttra kel és elmegy Dunán-tulra, a hol tolla után akar megélni. Ujabb irodalmunkban ő az első, a ki életpályának meri tekinteni az írói foglalkozást és tisztán költői munkásságával akar kenye-ret keresni. Milyen merész terv volt az akkor! De ő feltétlenül bizott tehetségében, remélt győzelmet balitéleten, remélt elismerést, anyagi sikert és erkölcsi diadalt. Keserű csalódásokon ment keresztül, de nem csüggedt el. Örök hűséget esküdött a Muzsának és dicsőségvágya ellenállhatatlanul ragadta. Szegénység nem gátolta, guny vissza nem riasztotta, még anyjakerései sem térítették le utjáról, melyen ág megtépte, túske megszagatta, de ő ment rajta tovább és feláldozta a költői dicsőségért egyéni boldogságát.

Pozsonyban szépirodalmi lapot szerkeszt, majd a fölkelt nemesség zászlóav-tására lelkes ódát ír, a melyet az ünne-pélyen egy szép komáromi kis leány, Vajda Juliska szavalt. Ezt a leányt a mint meglátta, megszerette és hozzá irta szerelmi költészetének legszebb gyöngyeit, a Lilla-dalokat, a melyek megénekelt Lilláját Pet-rarka Laurája mellé emelik.

A szerelem meghozta a csalódásokat. Lapjának a viszonyok nem kedveznek. Tapasztalnia kell, hogy tisztán versírásból és szerelemből nem lehet megélni. Bizto-sabb állást kell keresnie, ha Juliskát fele-ségül akarja venni. Arról álmodozott, hogy Lillája professzorné lesz. Ezzel az édes reménnyel bucsuzott el Komáromból, de mire megszerzi a tanári állást, Lillát a

értelem ül föl királyi trónjára. Milyen ha-talmas fordulat! S milyen fölemelkedés! Mi itt a rugó? Félreérthetetlenül: a nagy, bölesesé formáló természet. A lelket paizs-zsal övedző magánosság az örök természet rejtelmes kebelén hallgat, odavárja megfáradt földi fiait. Rousseau hatalmas tanítása visszhangzik itt: *Vissza a természethez!* Ha boldogtalan az emberiség: menjen a kezdet kezdetére, a böleseség néma templomába, a természet ujjászűlt magánosságába. Csokonai ezt így fordítja magára: ha boldogtalan az egyén, térjen vissza a természethez. S ez a megváltó gondolat Tihany hegyfokánál, elvesztett menyországa bezárult kapujánál lesz urrá érzésein.

Az érzélem átömlő melegsége, a képzeletnek a lelki élet forradalmait megtes-tesítő ereje s a szerkezet hármastagozott-ságu kerekcsége emeli a Lilla dalok élére *A pillantó szemek*-et. Egy szempillantásnak nagyszerű megtündéresítése az egész Lil-lájának felé villámlo szeme körül a kis Amorok rajmódra zsongnak; egyik nyilat köszörül, másik ellobbant szövétnekét ger-jeszti; egy pedig a szivétátverő pillantás szárnyára felülvén, szive titkos várába rep-ül, zászlót üt reménye főtornyába s min-ent letijor győzedelmes kis lábával. A

Jó czipők csakis KRAUSZ MÓR czipő üzletében

Főtér 34., a posta tőszomszédságában Mérték utáni megrendelések elogadtatnak. Saját készítmény, mégis olcsóbb bármely gyárinál.

kalmár helyett Megvan az egész gaton h megy, V máf üli nemes pást. A hanem napjátó játszó é örökre Cs teg So elveszte tottságá Ezeket törni. C el, hanc pui bez hatott t de lant irnia ké jéből ki vegység Nyomor tül jób csülték szerető mor fel kedve, seiből. alkalmi ha az ő ségét é maga is csapong szivesen pipadok bős k Ily uttal le rottya, tett, ho tőle. Ba megszá szeretn El mai köl romáról hogy k Mert az fokmér nem sok megjele ját olya boruina V a melye nyezet, Duna n élénk: fák ár tündere solnak a tőiség ő szines Szabad aluszik tyolat partjain lombok keblén ben a jelképe A küls sötét er

Am Agfa

kalmár szellemű apa az élehetetlen poéta helyett egy gazdag fakereskedőhöz adja. Megvan az állás. Csokonai nem cserélne az egész világgal. Diadalmasan, grófi fogaton hajtat szive bálványához, de későn megy, Vajdáéknál éppen a Juliska lakodalmát ülik és őt be sem eresztik. Szótlanul, nemes lemondással viseli a szörnyű csapást. A hűtlent nem vádolja, nem átkozza, hanem gyönyörű dalban bucsuzik el éltető napjától, vezérlő csillagától. A földiekkal játszó égi tünemény másé lett, de a költő örökre Lilláé maradt.

Csalódásai után elbujdosik a rengeteg Somogyságba haldoklani. Mindenét elvesztette, csak önérzete és költői hivatottságába vetett erős hite maradt meg. Ezeket semmi sorscsapás nem tudta megtörni. Csodával határos, hogy nem némul el, hanem dalol tovább. A kollégium kapui bezárulhattak előtte, Lilla elszakad hatott tőle, ezen sebekre talált balzsamirt, de lantjától nem vált volna meg, neki irnia kellett, hogy mindazzal, a mi elméjéből kiltelt, ügyefogyott nemzetének s özvegységre jutott hazájának szolgálhasson. Nyomorgott és tovább dolgozott. Dunántuli jóbarátai a derék trubadurt megbe csülték és talán meg is értették. Ezeknek szerető körében elfeledi bánatát és a komor fellegetek elüzi szívéből humoros jó kedve, mely tréfát üzött előbbi szenvedéseiből. Nem kivántak ott tőle magasztaló, alkalmi verseket, hanem boldogok voltak, ha az ő társaságokban ragyogtatta tehetségét és szikráztatta elmésségét. De ő maga is elemében érezte magát közöttük, csapongó kedvét szabadjára bocsátotta és szívesen gyujtott velük egy-egy pindusi pipadohányra és vallott szerelmet a csikóbőrös kulaesnak.

Ilyen mulatozásának emléke és egyuttal legnagyobb költői alkotása a Dorothea, melyben oly komikai tipust teremtett, hogy Moliere is irigyelhetne volna tőle.

Barangolásaiban nyugtalan lelkét megszállja a honvágy és édes anyját is szeretné látni.

Elhagyja a felejthetetlen Somogyot

mai költők sokat zengenek a szerelem ostromáról, az ostromló szerelemről a nélkül, hogy költőileg érzékíteni tudnák e fogalmat. Mert az érzékítés ereje vagy gyöngesége: fokmérője a költő nagyságának. Csokonai nem sokat beszélt szerelmi ostromról, hanem megjeleníti két szívnek öntudatlan csatáját olyan képekkel, melyeket a valóság háborúinak ostromából les el.

Vannak a Lilla-dalok közt olyanok, a melyekben a természet, mint diszitő környezet, emeli a lefolyó jelenés hatását. A *Duna nyμφhájá*-ban folyamparti kép tárul elénk: sziget mentén tisztás irtóványa, nyárfák árnyán, lehajló füzek ága közt vízi tündérek fürdője, ahol csacsogó habok tapolnak az ősz Duna leányainak játékán. Festőiség ömlik el az egész helyzeten. Hasonló színes keretben jelenik meg az *alvó Lilla*. Szabad természet öln, árnyatadó fa alján aluszik a leány s fél melle kivillan a patyolat megól; mellette csermely csörgődez partjain virágok; lanyha szellő bujkál a lombokon s meg meglebbenti az alvó Lilla keblén a leplet. — A *tanúnak hívott liget*-ben a természet emelő diszlet is, amellet jelképezője az emberi lélek hullámvásainak. A külső disz szabad természet is; cserfák sötét enyhe. A kép tovább vitele már pár

és az ország másik végiről, zsebében két forinttal, nyugodtan indul utra irodalmunk legnagyobb boheme. Oriási kerülővel, testben, léleken kifáradva jön vissza Debreczenbe. Szegény anyja megőrül neki, bár jobb szeretné, ha biztos állása volna. Csokonai is boldognak érzi magát az édes otthonban, lelke tele van eszmékkel és dolgozik éjjel-nappal. De balsorsa most is üldözi. Egymásután jönnek a csapások. Őcsese meghal, házuk leég, mindenük elvesz. Valamiből élni kell. Új terveket sző. Bécsbe készül ujságírónak, majd Pestre a muzeumi könyvtárhoz folyamodik állásért. Semmi sem sikerül neki. De most sem esik kétségbe. Nagy alkotáson töri a fejét. Művészi lelke *Árpád* eposzához képest minden eddigi munkáját szerény előgyakorlatnak tekinti. Lázasan gyűjti az adatokat és eposza érdekében hosszabb utra is készül, Előbb azonban Rhédey Lajosné temetésére megírja a magyar irodalom egyik legszebb tankölteményét, a *Lélek halhatatlanságát*. Még egyszer oltahatatlan dicsőségvágy lobbant fel lelkében, a sikerben és elismerésben való hite, reménye egyre nőtt, de életereje szemlätomást fogyott. Betegeskedni kezd és szegény anyja sejt, hogy ezt a fiát is elorvasztja az atyjuktól öröklött tüdővész. Utolsó elfogyó lélekzetéig dolgozik, rendez munkáit; első helyre teszi a Lilla-dalokat. Lilláját nem tudja felejtteni. Ujra fölsajog a szive, hiába próbálja eltépni emléket, hiába kéri a sápadt időt, hogy törölje ki lelkéből Lillát és a bánatot, az elfutott előle, könnyezett és hallgatott.

Lillája ott lebegett haldokló ágya mellett is. Végső szava is Lilla volt.

Az üstökös eltűnt.

A jó öreg Csokonainé mélységes anyai fájdalomában megakartá atkozni fia megrontóját. Felütazott Dunaalmásra, de Lillát igen boldogtalannak találta. Egymás kebelére borulva zokogták el panaszaikat. Azután átok helyett áldó szókkal jött haza, mert látták szemei költő fiának felejthetetlen, halhatatlan Lilláját.

Dívényi Gyula.

huzam természeti jelenségek és lelki változatok közt. Azt mondja a költő; az ágak közt sóhajtozó szellők: az ő sóhajtásai; a a rét ragyogó harmatja az ő mindennapos könyhullatásai. Itt már egész tisztán a népi képzelt szóval meg Csokonaiában.

A *Déli aggodalom* azért nevezetes, mert természeti képek áramló során át érzékíti a költő szive meggyúlását. Első fele merő kép, éles megfigyelés. A nap felhagott az ég délpontjára; az egész természet forr. A lankadt arató izzadva dől le; a tikkadt vándor hős forrásból oltja szomját. Terebélyes bükkfák alatt kérődzik a jószág; madárkák csüngnek a lombokról száradt torokkal, daltalan. A rezzent gyík a gaz közt sziszereg, lihegteti nyelvét. Aluszak a szellők is, csak némely enyelgő zephyrek cicáznak, mig lassan elenyésznek a lilomokon. — Mit példáz ez a képsorozat? A szerelmes költő szívének kigyuladt várát. „Olyan tűz ez, melyet gerjeszthet a jég is”. Tűz van a természetben, tűz van az emberi szivben. Ez a nyomasztó némaság a mindenségben: kitoró vihar előjele; a sziv forrósága is nagy szenvedélyek viharát idézi föl. A költő lángoló hevében így tükröződik vissza a természet.

„A művészi léleknek ismertető jele

Csokonai oláhu!

E címmel a mult vasárnapi számban érdekes cikk jelent meg, mely Csokonai Békaegérharczának oláh fordításáról számol be. A cikk egész terjedelmében az Egyetemes Philologiai Közlöny legutolsó számában jelent meg Siegesen tanár tollából.

Ő azonban e fordításnak csupán egy, a kolozsvári egyetemi könyvtárban található másolatát ismeri, holott annak egy másik példánya megvan a debreczeni főiskolai könyvtár birtokában is. Ott látható a többi Csokonai reliquiák között. A címe, valamint az előjáró beszéde ugyanaz, mint a Siegesen közlötte másolaté. Durva papirosra irt nyolczadrét alakú kézirát barna bőrkötésben. A címe, mely aranybetűkkel van a kézirátnek már itt készült díszes kötésű táblájába vésvé: „Csokonai erekleje. Csokonai békaegér harcza — Konez Józstól oláhu 1816.”

Még Zugossy idejében került a könyvtár birtokába. Honnan, milyen uton, azt nem tudom,

Az kétségtelen, hogy a másolat, valamint a számtalan hibából, melyeket egy oláhu tudó kutató valamikor régebben elég barbáru magában a kézirátban ceruzával kijavított, az is valószínű, hogy oláhu nem tudó ember másolata. Érdekes, hogy a lapok alján a fordítás alatt a szöveget magyarázó magyar nyelvű jegyzetek vannak.

A fordítás szerzőjeül Konez Józsi van megnevezve. De hogy ki lehetett, miféle ember vott, arra nézve semmiféle utbaigazítást nem ad a kézirát.

Siegesen azt írja, hogy a szerző „Kontz Józsi nevű magyar származásu oláh költő”, akiről Szinyvei könyve: a Magyar írók élete és művei nyomán csupán annyit tud, hogy erdélyi származásu színész volt, akiről minden biztos adat híján csupán fölteszi azt hogy a fordítás szerzője volt.

Érdekelt a kérdés, kutattam utána s csakugyan sikerült megtudnom először azt, hogy Konez nem volt oláh költő, hanem igenis derék magyar ember, a legelső erdélyi szintársulat tagja, a nemzet napszá-

az, hogy a lét titkos megvetése párosul benne a természet imádatával, mely a képek és képzetek kiapadhatatlan forrása. (Cherbuliez.) A Lilla dalok javarésze méltán tesz tanúbizonyságot Csokonai természetimádatáról. Előtte a magyar költészetben csak Balassi áll olyan közel a megnyilatkozott mindenséghez, mint ő. Ennek egyik oka a renesszánsz. Még fontosabb a másik ok. Tudjuk, hogy Debrecen éppen a Csokonai korában a természettudósok országkirü vára. Földi János, Veszprémy, Hatvani István uttörők és diadalmas alapítók a füvészet, orvostan és természettan mezején. De maga Csokonai is egész lelkével merült a természet titkaiba. Ez az érdekes debreceni vonása már deákkorában jellemző reá. Csak az Anakreoni dalokhoz és a Tavaszhoz irt jegyzeteit kell átolvasnunk, hogy tisztán lássuk azt az aprólékos tudást, melylyel az utolsó fűszáltól kezdve ismeri és magyarázza a természet rejtett jelenségeit. Csokonai igazán érezte az angol költő vallástételét:

„Természet: Istenem vagy, hódolok törvényeidnek.”

Oláh Gábor.

Amatőr fényképezészek figyelmébe!

Agfa, Stafford lemezek és mindennemű Celloidin papirok, eredeti gyári árban. — Sötét kamara.

A Schwartz-féle dohányszó-készlet és fényképező áruk raktárába most érkeztek friss készítményű Rochester, Imperial, Lunáer, Schleussner, Germania, Alfa,

másosainak egyike, továbbá azt is, mi összeköttetése volt Debreczennel.

Tudvalevő, hogy 1792-ben alakult meg az első erdélyi színtársulat br. Wesselényi Miklós támogatásával a Fejér testvérek vezetése alatt. Tagjai lelkes hazafiak voltak, akik nemes idealizmussal adták magukat arra az akkor még annyira lenézett, haladatlan pályára. A nagyenyedi tógatus diákok közül is hárman csatlakoztak hozzájuk: Gyulai Sáska János, Gidófalvi Jancsó Pál, a később országos hirre vergődött színész: az első magyar komikus, és harmadikul Konecz József. Tehát nagyenyedi diákból lett színész volt ami fordítónk. Így lehet azt is megmagyarázni, honnan vette a latin tudományát, melylyel az oláhot megelőzőleg latin hexameterekben akarta lefordítani a Béka egér harcát.

Hogy jó színész volt, bizonyítja egy korabeli magánlevél, mely szerint „megbecsülhetetlen tagja a társaságnak, melyre Vigjátékokban szüntelen bizonyít”. Már nyelvekben is jártas művelt ember lehetett, mert társulata számára darabokat fordított idegen nyelvekből, így Haffner után *Félének* címmel egy vigjátékot, valamint *A kelepce* címmel 1799-ben egy másik vigjátékot németből.

Az 1798—1799. években ugyanaz a társulat Debreczenben játszott a „Fejér ló” vendéglő udvarán épült nyári színpadon. A legelső színlepen, mely Debreczenben készült s mely egyszersmind a debreczeni színészet legrégebb emléke ott van a Konecz neve is, aki az *Idusok Angliában* című vigjátékban „Smith, egy hajdani gazdag kereskedő” szerepét játszotta.

Mi sem természetesebb, mint hogy a fiatal könnyűvérű színész, aki maga is nem régen még légatus diák volt, a debreczeni diákok közt hamarosan talált jó cimborákra. Így juthatott kezébe az akkoriban számtalan kézirati másolatban közkezen forgó Béka-egérharc. Nagyon megtetszhetett neki az elmés, szellemes költemény s mivel mint enyedi fiú, bizonyára jól tudott olául, nekifogott és lefordította oláh nyelvre, hadd lássa az oláhság is, milyen költői vannak a magyaroknak.

Hogy ő fordíthatta csakis, annak egy önkénytelen bizonyítékát szolgáltatja Siegesseu azzal az észrevételével, hogy a tőle költött másolat *enyedvidéki oláh nyelv járásban van írva*. Erre természetesen ő szót nem nem fektethetett, mert nem ismerte Konecz Józsi életkörülményeit.

A fordítás eléggé zengzetesnek és ügyesnek látszik. Aminek bemutatására kuriózumképpen itt közlöm a költemény előhangját a debreczeni másolatból:

Muse drage ump am Pipa
Gyin Dohana Pindului,
Szema apuk szesz kiut una
Sze dem druna ginduluj
Kintyiliu kare vam fakut
Int ó naptye kind am Zekut
Dupa gyál ku site.

Konecz Józsi a bevezetésben említést tesz arról is, hogy Csokonai ezen költeménye francziára is le van fordítva. Tudtommal Csokonai életirói és kiadói sehol nem emlékeznek meg róla. Érdemes volna ennek is utána nézni.

Az oláh fordítás azonban már maga is bizonyosságot tesz róla, mily népszerű volt ez a költemény már addig is, míg nyomtatásban mag nem jelent.

Dr. Csürös Ferencz.

A „Csokonai Lapok”-ról.

— 1850. júl. 3 — okt. 5. —

Zsarnoki önkény hóhér kötéllel fojtogatta a leigazott nemzetet. Rémes siri csönd borult az egész országra. Az apát, fiát, testvért, legjobb barátokat és az elkobzott szabadságot titkon gyászoló honfiak könyűiket is, gondolataikat is eirejtették. Mert akkor a hatalom vérebei előtt a halottak is gyanusak valának; hát még az élők.

Am azért csak a kishitűek, a gyávák eshettek kétségbe a nemzet jövője felől. A feltámadás reménye milliók lelkében lappangott. Sőt akadtak honfiak, akik bár óvatos, körültekintő módon megkísérelték, hogy e hitnek éltető tüzet el-zhessék, táplálhassák az elalélt nemzetben.

A vérszomjas önkényuralom jogaitól, legjobb fiaitól megfoszthatta Magyarországot, de nyelvét nem vehette el a népnek. Szigorú cenzura mellett, szűk korlátok között megengedte hát a sajtó működését is. Így indulhatott meg nem sokkal Világos után, mindjárt az első lélegzétvételre néhány szépirodalmi s gazdasági magyar lap. A gyász évtized első kikeletjén, husvét ünnepe körül két debreczeni férfi agyában is megfogamzott egy szépirodalmi lapnak eszméje. Ilyen szelid vállalkozáshoz is merészség kellett akkor. Hiszen a szemfüles policzaj rendszer csak egy szóba is úgy beleköthetett, akár hányszor bele is kötött, hogy a vigyázatlan szerkesztő miatta hónapokig csörgethette a súlyos rablánczot.

Hanem azért Oláh Károly (az alkotmány visszaállítás után ékes tollú városi főjegyző) meg Orbán Pető elszántan neki vágta a lap alakításának. Csokonaink szelleme hevítette őket és Csokonairól kívánták neveztetni a lapjokat. Talán nem tagadható meg némi alkalmosság attól, ha most a fényes ünnepély örvendetes zajában ama szomorú, gyászos idők vigasztalására szánt „Csokonai Lapok”-ról is megemlékezünk.

A városi levéltár két korjellemző okiratot őriz e lapok megindításáról. Egyik, 1850. április 24-ről beigtatva így hangzik:

„Olvastatott kerületi Főispán Méltóságos Uray Bálint urnak f. évi ápr. 21-én 2875/850 szám alatt költ következő rendelete:

Oláh Károly és Orbán Péter debreczeni lakosok az irant folyamodván, hogy nékiük Csokonai Lapok czim alatt belletristicai folyóirat kiadása engedessék meg: a nagyváradi es. k. kerületi Parancsnokság folyó hó 15-ről 1887. sz. a költ rendeletében azt kívánja hogy adassék vélemény, ha valyon a nevezett folyamodók oly egyének-ök, kiknek ezen engedélyt nehézség nélkül megadni lehet? Ezen vélemény előterjesztését — miután a folyamodók debreczeni lakosok, Polgármester uról varom.

Tanácsnok Csáthy Károly ur a rendelet értelméhez képest, adjon véleményes tudósítást. Kiadta főjegyző: Szabó Bálint. mk.”

E rendeletre Csáthy Károly tanácsnok az alábbi jóindulatu, kedvező véleményt adta Oláh Károlyékról:

„Folyamodók mindketten helybeli születésűek. Közülök egyik, Oláh Károly e városban jelenleg is mint törvényszéki tisztelhetbeli jegyző működik; másik pedig Orbán Péter mint ügyvéd magán ügyek vezetésében foglalkozik. Mindkét egyént én úgy esmerem, kik költői tehetséggel bírnak s magokat a magyar irodalomban eddig is ki képezni igyekeztek. Politikai jellemökre nézve pedig nem vettem olyas semmit észre, mi-ből azt lehetne következtetnem, hogy ők a tulesapongók ábrándjainak harátai volnának. Célja egyébiránt is az általok megindítani szándékozott belletristicai folyóiratnak nem politikai tendentia lévén, hanem épen a magyar irodalomnak virágoztatása: az általok kért folyóirati engedélyt alázatos véleményem szerint meg lehetne adni. Miről tézsem jelentésemet Debreczen, április 27-én 1850. Csáthy Károly tanácsnok.”

* 1850. ápr. 29. tanácsülési jkv. Jelentés 363—1850.

A városházán igen gyorsan keresztül ment a két író folyamodványa; mégis csak július 3-án indult meg az új lap. I-ányát, feladatát röviden, de sokatmondóan fejzette a szerkesztőség az első szám élén. Ezt írták:

„A nagyszerű forradalom lezajlásával, valamint a nemzet életét, egy szépirodalmunkat is zibbadás szállta meg. És mert nyelvében, irodalmában él-hal a nemzet — ennek életét irodalmunk virágoztatása által fenntartani minden honfiunk szent kötelessége... A Csokonai Lapok tartalomfüzeteit koronként regényes *multunk* történeteinek, *szomorú jelenünk* eseményeinek s *szébb jövő* reményeinek szálaiból fonandjuk. Fölfogjuk tollunkkal a honfi és honleány keserveit s — ha lesznek — örömeit.”

A Csokonai Lapok derekasan be is váltotta ígétét. Politizálnia persze nem lehetett s még a közhatóságok működését sem bírálhatta. Az engedélynek megfelelőleg csak verseket, novellákat, rajzokat s megválogatva bel- és külföldi híreket közölhetett. A szerkesztőknek így is meggyűlt a bajok a policzajjal. A harmadik számban július 13-án Dum János aláírással „A rokkant honvéd” című versecske jelent meg, ezzel a befejezéssel:

Kolduljak? . . . ez
Szégyen!
S megjárhatnám
Szépen;
Attól kérvén
Éppen,
. . . Kit vagdaltam
Képen.

A rendőrség ezt a számot elkobozta, — Oláh Károlynak pedig mindjárt ezután le kellett tenni a szerkesztői tollat. Most már Orbán Pető egyedül vezette az ujságot, melynek soráiból, a sorok között azután is minduntalan ki-kicsillant a magyar ember keserősége, fájdalma és reménye.

Egyszer a következő hirt közölte a szerkesztő:

„A sáskák közeledtének hire közaggodalmat szül. Mi egyébiránt még vorposztjait se láttuk. Azt mondják, hogy egészen más oldalról jönnek, mint tavaly . . . vagyis harmadéve.”

Az olvasók bizonyosan megértették a célzást. Máskor „A száműzött” címmel

Üzletáthelyezés miatt

a legújabb tavaszi újdonságok, női és gyermek felöltőkben, nap- és esernyők, blouzok, alsó szoknyák (jouponok), gyermek ruhák stb. míg a észlet tart mesés olcsó áron kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők áruházában **Debreczen, a Hungária mellett.** Az üzlethelyiség kiadó.

franciából fordított rajzot hozta, csak azért, mert az tökéletesen ráillett néhány ezer hontalanul bujdosó magyarra. Vagy ismét egy ujdonság: „Kossuth Pesten volt a napokban.” Valami komédiá-féle Kossuth viaszképét akarta mutogatni, de a rendőrség eltiltotta s a viaszképet durván kiökte. Orbán Pető e hiradáshoz hozzátette: „Azóta Kossuth bizonyosan az „Angol Királyné” körül oszlatja fényével a sötétséget.”

A Csokonai Lapok rövid életű volt. A 28-dik számmal, október 5-én megszűnt. A szerkesztő a pártolás hiányát adta okául.

Micsoda szomorú idő, amikor egy nagy város közönsége egyetlen lapot sem tudott fenntartani! ? . . .

Zoltai.

Városi közigazgatásunk.

Beszélő számok.

III.

Mit jövedelmez a Hortobágy?

Az a 42.000 hold föld a zárszámadásban is szerepel és pedig úgy, mintha jövedelmezne valamin, pedig a zárszámadás nem tünteti fel a való állapotot. De nézzük csak a bevételei és kiadási tételeket.

Befolyt . . . 198.951 kor. 33 fil.

Kiadás . . . 142.336 „ 46 „

e szerint . . . 56.614 kor. 87 fillér.

lenne a tiszta haszon, holott ez nem igaz. Hiszen a kiadási tételek közt nem szerepel a mátai biztos, az állatorvosok IV. cím, 5. tétel alatt felvett 5368 kor. 40 fillér javadalmazása, a mátai csendőrtanya építésére felvett 32.000 kor. 4640 kor. évi törlesztési részlete, amely XV. cím, 22 tétel alatt szerepel, a csendőrségért a kincstárnak fizetett 7840 korona, amely a XVIII. cím, 15 tétel alatt huzódik meg. Már ez a három tétel is 17.848 kor. 40 fillert tesz ki. De még mennyi minden az egyéb költség? A rengeteg napidij, stb. gulyások fizetése, stb., szóval a hortobágyi gazdálkodáson okosan, fokozatosan, változtatni kell, mert így a 42.000 holdnyi óriás területre ráfizet a város.

De ráfizet a város a ménésre, még a zár. számadás szerint is, a mennyiben a bevétel . . . 34.667 kor. 60 fil.
a kiadás . . . 37.667 „ 94 „

e szerint tehát 3.100 kor. 34 fillért.

ráfizet a város a ménésre. De ennél sokkal többet fizet rá a város valóságban mert a napidijak és egyéb esetleges kiadások más címek alatt huzódnak meg.

Mire való tehát a városnak a czifra ménés, mielőtt arra folyton ráfizet. Az állat tenyésztés fejlesztésének nem ez a módja. Egészséges versenyt kell teremteni. A város gazdálkodásából el kell távolítani a sógorságot, komaságot, mert a hátrányára van az egészséges fejlődésnek. Véget kell vetni annak a rendszernek is, hogy pl. a gazdasági bizottságban a megüresedő helyeket családi örökség gyanánt szálljanak az utódokra. Lehetetlen állapot ez, kerékkötője a város fejlődésének és haladásának.

Nem azt mondom ezzel, hogy egyszerre forgassunk ki mindenkit a rég elvezett, nem zedékről-nemzedékre szállt haszonélvezetéből a hortobágyi legelőnek, hanem jobban kell azt értékesíteni. Fokról-fokra kell haladni. Előbb 3-4 ezer holdat hasítsanak ki belőle és pedig azon részeket, amelyek leginkább alkalmasak magasabb gazdasági művelés alá. Tíz év múlva újra ki lehetne hasítani néhány ezer holdat, husz év múlva ismét. A bérletek jövedelméből pedig

meg létesíteni lehetne az öntöző csatornákat, úgy hogy a most teljesen parlag földek lennének a legjobb legelők, míg a most sovány legelőket szántóföldekké, kertekké alakítaná at a hangyaszorgalmu emberek ve-rejtékes munkája.

Minden zökkenés nélkül át lehet térni a magasabb gazdálkodási rendszerre és hiszem, hogy ha csak 22.000 hold marad is meg legelőnek a Hortobágyból, az öntöző csatornák létesítése után több lábás jószágoknak fog élelmet adni, mint most az öntözetlen 42.000 hold, amelyen a jószág élelme teljesen az időjárástól függ.

Uj személyzeti beosztás a közigazgatásnál. Az új szervezeti szabályzat értelmében Vecsey Imre főjegyző elkészítette a közigazgatási hivatalok új személyzeti beosztását is, amely a következő:

Polgármesteri hivatal: polgármester, titkár (jegyző), iktató-kiadó, napidijas irnok.

Főjegyzői hivatal: főjegyző, aljegyző, segélydijas közigazgatási gyakornok, irnok.

Gazdasági és erdészeti ügyosztály: tanácsnok, jegyző, napidijas irnok, város-gazda, gyakornok, erdőmester, erdészgyakornok, 3 erdész, mátai biztos, 2 külső állatorvos, belső állatorvos, napidijas a Hortobágyon.

Rendészeti, építési és közegészségügyi osztály: tanácsnok, közigazgatási gyakornok.

Adóügyosztály: tanácsnok, adófőtiszt, közigazgatási gyakornok, adótárnok, ellenőr, 2 számfőtiszt, 6 adótiszt, 6 segédadótiszt, birtoknyilvántartó, illetéknyilvántartó, 2 irnok, 2 díjnok, 8 bel- és külsőségi végrehajtó, 18 becsüs (kézbesítők).

Közművelődési és közoktatási osztály: tanácsnok, közigazgatási gyakornok.

Katonai ügyosztály: tanácsnok, fogalmazó, iktató, kiadó, irattáros, szállásoló biztos, 2 kórnazi biztos, népfelkeltési nyilvántartó, irnok, napidijas irnok.

Arvaszék: arvaszéki elnök, 3 arvaszéki útnök, arvaszéki jegyző, tisztu alügyész, közgyám, gyámpénztáros, ellenőr, 3 irnok, 5 napidijas irnok, leltározó biztos, segéd lelt. biztos.

Ügyészi hivatal: főügyész, napidijas irnok.

Számvevőség: főszámvevő, 3 számvevő, 3 számtiszt, 2 gyakornok, irnok, 2 napidijas irnok.

Házipénztári hivatal: házipénztáros, ellenőr, 3 pénztári tiszt, napidijas irnok.

Mérnöki hivatal: főmérnök, építész, 2 mérnök, építőmester, rajzoló, napidijas rajzoló, irnok, — mértékhitelítő főnök, mértékhitelítő segéd, 2 utmester, kutmester.

Közigazgatási iktató hivatal: iktató, napidijas irnok.

Közigazgatási kiadó hivatal: kiadó, 2 irodatiszt, 8 irnok, 6 napidijas irnok.

Közigazgatási levéltár: levéltáros, segédlevéltáros, napidijas irnok.

Rendőrség: I. Rendőrfőkapitányság: rendőrfőkapitány, rendőrkapitány, 2 fogalmazó, iktató, kiadó, 3 kerületi orvos, rendőrfelügyelő, 6 rendőrbiztos, 4 polgári biztos, 6 napidijas irnok. II. Bejelentési hivatal: rendőrkapitány, 2 irodatiszt, 4 napidijas irnok. III. Bűnügyi osztály: rendőrkapitány, 4 rendőrfogalmazó, közigazgatási gyakornok, iktató-kiadó, 5 napidijas irnok, büntetés-pénzbahajtó. IV. Mezőrendőri osztály: rendőrkapitány, rendőrfogalmazó, napidijas irnok, 2 mezőbiztos.

Nyugdíj-ügyek. A város nyugdíj ellenőrző bizottsága május 23-án délelőtt 11 órakor tart ülést.

Politikai hireink.

Budapest, május 20.

Megvan a kibontakozás?

A Budapesti Hírek express érkezett számából vesszük át a kibontakozásról közreadott következő legújabb politikai hirt, mely ha a valóságnak megfelelően, újabb elfeladásokra lehet kilátásunk.

Ha a jelen pillanatban még nincsen meg, de hétfő alkonyatra meglesz. A Burrián kiküldetése ezzel véget is ért és — ha a vezérő-bizottság nem fog okoskodni, már pedig a tegnapi bizalmas értekezlet lefolyása után itélkezve, nem fog okoskodni senki.

Már tegnap megirtuk, hogy Burrián igaz, hogy nem hozott semmit, de nem is akar semmit, csak a régi alapon ujonczot és pénzt.

Ezért csinálhat a koalíció olyan kabinetet, amelyet akar, rendezheti az ügyeit, úgy ahogyan tudja, küldheti Andrásyt, vagy Kossuthot a királyhoz.

A korona meg engedményként megadja mindazt, amit már egy teljes hónappal azelőtt engedményként jeleztünk: az ezrednyelvet, magyar bíráskodást, czimer és zászlókérdés megoldást, magyar feliratokat, a diplomáciában a német és magyar nyelv paritását stb.

Olvasóink emlékezni fognak, hogy mindezeket már hetekkel azelőtt jeleztük, ma aztán Tisza István gróf hivatalos lapja ezeket írja:

Burrián báró feladata abban állana, hogy a koalíciónak felajánlja mindazokat az engedményeket, melyek a koronának az alkotmány ténylegéről vallott felfogásával nem ellenkeznek. A hadsereg nyelvkérdését illetőleg tehát nemcsak a magyar ezrednyelvet, hanem a katonai bíróságok magyar tárgyalási nyelvét és a paritásos zászlókat, jelvényeket is fel fogja ajánlani. A vezényleti nyelvet illetőleg álláspontján túl nem megy. Ha a koalíció ezekben a feltételekbe beleegyezik, akkor semmi sem áll útjában annak, hogy a koalíciós kabinetet megalakítsák.

A kiküldetést Andrassy Gyula grófra bizzák, de mert, a mi csaknem bizonyos, most Andrassy Gyula küldetést és semmiféle megbízatást nem vállal.

Kossuth Ferencz lesz a szövöttezett ellenzék kiküldöttje és minden valószínűség szerint már a jövő héten dezinuált miniszterelnök.

Mindez persze csak akkor, ha a szövöttezett partok a pléniumban a tervet és vele a kibontakozást meg nem hiusítják . . . (Ez sem rossz!)

Mit kívánnak az ezrednyelvért?

Más helyről a következőkről értesítenek bennünket:

Ma este teszi meg jelentését Kossuth Ferencz az egyesült ellenzék értekezletén arról, hogy micsoda engedményeket ad a király azért, hogy Kossuth Ferencz elfoglalhassa a miniszterelnöki széket. A király megadja a magyar ezrednyelvet, az önálló vámtérület kérdése dolgában azt a megállapodást, amely szerint a két ország egyezzen meg s azután váljon el.

Glück Ede

legnagyobb czipő áruházában óriási választék legjobb minőségű férfi-
női- és gyermek-czipőkben, kalap, fehérmű és divat-czikkékben mesés
olcsó árak mellett Piacz- és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

Az udvar s a bécsi körök általában óriási áldozatnak tekintik a maguk részéről az engedményeket s ezek fejében óriási áldozatokat fognak követelni a magyar nemzetől.

Ez az áldozat nemcsak a katonai terhek emelésében áll.

Arról van szó, hogy az osztrák-magyar monarchia felhasználva az Oroszország lekötöttsége folytán beállott állítólag kedvező szituációt, katonai operációt kezd a Balkánon. Mihelyt meglesz a parlamenti normális kormányzás s megszavaznak az új milliárdokat, egy teljes hadtest fog bevonulni a novibazári szandzsákba.

S miután lehetséges, sőt valószínű hogy Szerbia és Bulgária az okkupációt nem fogja tétlenül nézni, egy véres balkán háborúra van kilátás, amelybe, hogy hány Balkán állam fog belekeveredni, azt egyelőre nem lehet sejteni sem.

Ezt kívánják tőlünk az ezrednyelvért.

Vármegyénk és vidéke.

A hitves merénylete. Báráné levelezőnk jelenti, hogy ott tegnap éjjel Bujdosó István jó módú gazda ellen a tulajdon felesége gyilkos merényletet követett el. Mikor Bujdosó István elaludt, az asszony elővett egy ócska borotvát és ferjé ágához lopózkodott. Az alvó embernek a nyakába belevágott a borotvával, de a férfi felébredt, mire a menyecske rémült sikoltással szaladt a házból. Ferje utána rohant, de nem érte el. Véresen a körorvos lakására ment ezután, hol a sebét az orvos bekötözte. Felesége ez idő alatt az utcán kóborolt s a reggeli vonattal elakart szökni Báránról. Ezzel a vonattal utazott a báráné bíróné is, aki figyelemmel kísérte a zavart nőt, kinek a ruháján vérfoltokat vett észre. Rövidesen megtudta az éjjeli eseményeket is a figyelmeztette a vasuti kaulaut, hogy az asszonyt adja át a nagyváradi rendőrségnek s egyúttal táviratilag értesítse a rendőrséget. A vasuti állomásnál a rendőrök a merénylet asszonyt letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Százezer korona Szatmármegyének. Szatmár vármegye a kereskedelmi tárca terhére 100.000 korona államsegélyt kapott. E segélyezés alaptalan és méltánytalan. No de mikor is helyezte kiállításba a miniszter e segélyt? Akkor mikor még Hieronymi Károly volt kereskedelemügyi miniszter, Szatmár városnak képviselője volt.

A Csokonai ünnepről.

(Tudósításaink.)

— május 20.

A Csokonai emléknap tulajdonképpen már a mai nappal megkezdődött. Az érkező vendégek fogadásával,

elhelyezésével tölt el a nap, melynek némileg ünnepi színt adott a vasutnál rögtönzött délutáni fogadtatás; majd Oláh Gábor Csokonait dicsőítő harmatos üde diákdarabjának a bemutatása az öreg kollegiumban, a hol Csokonai legvigább ifjúságát töltötte, de hol a legelső nagy sebet is szenvedte életében.

Ezen hangulatos diákdarab kedves bevezető beszéde volt a mai fényes ünnepi rendnek.

A szombati nap eseményeiről a következő rövid tudósításokat adjuk.

A vendégek érkezése.

Többen, a kik még nem ösmerték Debreczert vagy a kiket kötelek Debreczenhez, már péntek este eljöttek Csokonai városába; de az igazi vendégjárás csak ma szombaton kezdődött. Sokan a reggeli vonattal jöttek. Délben érkezett meg Beöthy Zsolt egyetemi tanár is többek magával. A Csokonai-kör vezetői, a város főbb tisztviselői közül többen hintókkal várták a vendégeket; hanem a házak zászlóval egyhangúsága szomorítóan hirdette a közönyt.

Sokkal melegebb, élénkebb volt az esti fogadtatás, midőn kitűnő vendégeink Budapestről a gyorsvonattal megérkeztek. Számos országos kiválóságunk érkezett le, kiknek nevét, a már előbb érkezett vendégek sorával együtt a ább, más helyen adjuk. Ez a fényes műsor a legszebben bizonyítja, hogy az ország szellemi arisztokráciája mi csoda jelentőséget tulajdonít ennek az ünnepnek; amelyivel — fájdalom — itt Debreczenben is sokan nincsenek tisztában.

Szenzációja volt az esti vendégvárásnak, hogy a gyorsvonat késett; csak nem akart jönni. Késelt talán háromnegyed órát is. A vonattal érkező Sipulusz mindjárt meg is magyarázta a késedelem okát.

— Tudjátok! A fél tudományos akadémiát magunkkal hoztuk, már pedig ezekkel az urakkal együtt jár a — lassúság...

Az este érkező vendégek elé a város háza, a kollegium, a Csokonai-kör urai közül sokan kivonultak. Társaságunk számos vezető tagját láttuk ott Dégenfeld József gróf, főrendiházi tag, főgondnokkal együtt és hölgyeket is igen szép számban; csak mintha a kollegiumi ifjúság viselkedett volna fel tünően tartózkodólag. Nem helyeseljük. *Kanapé-pöröknek* ilyen alkalmakkor nincsen helye! Hiszen ha az ifjúságot valami méltatlan sérelem érte, azért az *elégtételt* meglehetett volna szerezni más úton is.

A gyorsvonaton érkezett vendégeket, tudományos és irodalmi kiválóságokat Kovács József polgármester üdvözölte röviden, melegen, amelyre Heinrich Gusztáv, a Tudományos Akadémia főtájkára válaszolt a vendégek nevében.

Ezután a vendégek a város fogatain és a felkért magánfogatok hosszú sorával, több mint 70 fogat volt ott, szép csendesen bevonultak a városba szállásaikra.

Majd 8 óráját az öreg kollegiumban gyűltek össze, ahol nagy élvezettel nézték végig az Oláh Gábor alkalmoszerű hangulatos, bájos szép diákdarabját.

Az ösmerkedési estély.

Az Oláh Gábor kitűnő tetszéssel fogadott bájos diákdarabjának előadása után az Angol Királynő nyári kertjébe gyűltek a debreczeniek és vendégeik ösmerkedni. Zsuffolásig megtelt a kert, több mint kétszázan voltak jelen. A Magyarai testvérek zenéje mellett, és felköszönők nélkül folyt le az ösmerkedés. Felemlítjük és a fogadó tulajdonos urnak figyelmébe ajánljuk a pinczér zsarolásokat; mert például 25 krajczár egy kis üveg Margitvizért még talán Debreczenben is sok? . . . Szerintünk az ilyen elszámolások nem alkalmasok valamely vendégfogadó jó hírnevének az emelésére. Nemde?

Beöthy Zsolt a diákokkal mulat.

Az egybangu lefolyású ösmerkedési estélynek volt egy rendkívül bájos kis jelenete. A magyar diákság atyamesterét, Beöthy Zsolt egyetemi tanárt annyira fellelkesítették az Oláh Gábor diák darabja és a diák darab tógás diákjainak eleven, kedves előadása, hogy a fiukat a különterembe maga uriasztalához hivta, a hol „fiaival” sokáig kedvesen elbeszélgetett és elszakozott az örökifjú „atyamester.”

A vendégek.

A szombat esti ösmerkedő vacsorán a következő vendégek jelentek meg. Itt adjuk a díszes névsort:

Dr. Adorján Ármán ügyvéd, Bika szálloda, dr. Ágoston Péter jogok tanár, dr. Jászi Viktor, dr. Alexander Bernát egyetemi tanár, dr. Fejér Ferencz, Atapi Gyula, m. levéltárnok, Alföldy Károly, Bánóczi József tanár, Bika szálloda, Békefi Antal és neje, főszerkesztő, Központi szálloda, dr. Bodor Karoly orvos, Bika szálloda, Barát Ármán, szerkesztő, Bika szálloda, Bausz Teodorik, gym. tanár, Angol Királynő szálloda, Bathó Lajos, muzeumőr, Alföldi Károly, Beöthy Zsolt, egyetemi tanár, Bika szálloda, dr. Brájer Lajos, szerkesztő, Központi szálloda, Csokonai Vitéz Mihály, szerkesztő, Angol Királynő szálloda, Csokonai V. Ferencz és neje, p. ü. m. hivataln., Fröhner szálloda, dr. Csengeri János, egyetemi tanár, Sinka Sándor, Csokonai Árpád és neje, m. kir. allatorvos, Bika szálloda, Endrődi Sándor szerkesztő, dr. Kardos Samu, Elekes Imre tanár, Angol Királynő szálloda, dr. Ferenczi Zoltán, egy. k. ig., Sass Béla, Fazekas Sándor tanár, Fehérlószál. Fráter Barna főszolgabíró, Farkas János, gymn. tanuló, főisk. házn. hiv., dr. Gergely György, Szilágyi I. kör titk., dr. Kun Béla, Geduy Henrik, ev. ref. lelkész, dr. Gaal Gyula, városi főjegyző, Király Gyula, Gyalui Farkas, könyvt. igazgató, Bika szálloda, György Aladár, statiszt. aligazgató, dr. Erdős József, dr. Heinrich Gusztáv, M. T. A. főtájkára, Bika szálloda, Horváth Kálmán gymn. tanár, Fehérló-szálloda, dr. Jósá, András, m. főorvos, Jósá Vincze, dr. Kapossy Luczián, tanár, Fröhner szálloda, Kovács János, Dugonics t. aleln. Kegyesrendi társház, dr. Kricfalussy Sándor, m. a jegyző, Sesztina Jenő, dr. Kiss Károly, üv. tech. int. igazgató, Kemenczky Kálmán tanár, Bika szálloda, dr. Lampérth Géza

Kifujta a sél az aráczst?

Használja a hires

~ Mollitergint ~

ez fehérré, üdévé, puhává s hamvassá teszi az eldurvult, kirepedezett, szélkifujta vagy nap égette arc s kezeket 1 üveg Mollitergin ára 1 korona. Készítő helye főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára

~ DEBRECZENBEN. ~

„Csokonai” aczél és nikkel órák

Csakis Kurián Gyula órásnál, Debreczen Piacz. u. 42. Darabja 5. 6. 7 frt.

Vasárn. Ujs. m. társ. Komlóssy Arthur, Leffler Samuel, főgym. igazg. K. Kippich Elek. min. oszt. tan. B.ka szál. Merikovszky Menyhért, S. ilági I. kör. eln., Sesztina Jenő Mátay Lajos tanár Bethlen utca 6., dr. Miklós Elemér tanár, Virányi Gyula, Mársits Rozina isk. i. azg. Angol Királynő szálloda, dr. Négyessy László és neje Kisfaludi tár. t. öz. Lápóssy Bereczné, Orosz Alajos tanár, Pereszlényi Zoltán szolgabíró Czeglédy Mihály, dr. Pröble Vilmos főgym. tanár, dr. Popini Albert főgym. tanár dr. Gulyás István, dr. Pekár Gyula Kisfaludi társ. t. Bika szálloda, dr. Pap Károly tanár, Gaszner Géza, Rác Lajos főgym. igazgató Szabó József Rombaur Emil főigazgató, dr. Dóczy Imre. Dr. Reichenhaller Kálmán tanár, Központi szálloda. Révész Kálmán esperes, Vecsey Viktor. Rust József Bika szálloda, a lipót városi kaszinó nevében, Rákosi Viktor író, Angol Királynő szálloda, Radó Bertalan biztosit. titkár. Somogyi József árvaszéki ülnök Czeglédy Mihály, Sárközy Aurél főispán, Angol Királynő szálloda. Sarkány Ferencz, városi főkapitány, Angol Királynőben, dr. Sebestyén Gyula, muz. könyvtárőr, Bika szálloda, dr. Schönher Gyula, előadó i. ker. Kovács József, dr. Székely György, akad. igazgató, Balogh Ferencz, Szabócska Mihály és neje, ev. ref. lelkész, Angol Királynő száll. Szendrei Imre, tanár, Angol Királynő szálloda, Szabó Dezső, gym. tanuló, főiskolai háznagyi hivatal, Szabó Sándor, jogtanár, dr. Szabó Marton, Szalay Imre, miniszter. tanácsos, Kovács József, dr. Szádeczky Lajos, egyet. tanár, Bika szálloda, Tóth Marton, főmezőnök, Bika szálloda, Tarcafalvi Albert, áll. tanító, Kozma László, Ujlaki Antal, lapszerkesztő, Domb utca 20. sz. dr. Ujváry Béla, Eötvös alap eln., Angol Királynő szálloda, dr. Vallentinyi Sámuel, főgym. tanár, dr. Horvay Róbert, Varga Elemér, v. mezőnök, öz. Varga Karolyne, Vegh Kálmán, r. kath. lelkész, Kegyesrendi társ. ház, Zimmermann Rezső, főgym. tanár, Szundy Károly Budapest, Szamolányi Gyula Máramarosziget, Szügyi József Békés, dr. Prém József Petőfi társaság tagja.

A vasárnapi ünnep műsora.

- Ma május 21-én: Ünnepi ülés az „Arany-Bika“-szálló dísztermében d. e. 10 órakor, amelyen
1. Megnyitó beszédet mond: Göresi Kálmán, a Csokonai kör elnöke.
  2. „A reményhez“ című dalt énekl: a városi dalegyet.
  3. Ünnepi költeményt ad elő: Szabolcska Mihály, a Kisfaludy-társaság és a Csokonai-kör tagja.
  4. Emlékbeszédet tart: Tüdös János, a Csokonai-kör főtájkára.
  5. Alkalmi költeményt ad elő: Szávay Gyula, a Petőfi-társaság és a Csokonai-kör tagja.
  6. Az életrajzi pályázatról és Csokonai-kör kiadványairól jelentést tesz: Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.
  7. „A csikóbőrös kulacsához“ című dalt énekl: a városi dalegyet.

Az ünnepi ülést folytatólag követi a költő szobrának megkoszorúzása a Csokonai-kertben, ahol

1. „A tihanyi ekhóhoz“ című dalt énekl: a Petőfi-dalkör.

2. Az emlékszobrot megkoszorúzzák: a M. T. Akadémia, Kisfaludy- és Petőfi társaság és más testületek küldöttei.

3. A „Himnusz“-t énekl: a főiskolai énekkar.

A városi muzeum ünnepi megnyitása a volt gazdasági intézetben déli 1 órakor.

A Csokonai-kiállítás megnyitja Komlóssy Arthur, a Csokonai-kör I. alelnöke, a kereskedő-társulat dísztermében déli 1 és fél órakor.

Társas ebéd az „Arany Bika“ dísztermében délután 5 órakor.

Csokonai sirjának meglátogatása délután 5 órakor.

A székely lakodalom bemutatása a városi színházban este fél 8 órakor.

Végül hétfőn többen kirándulnak a Hortobágyra. Ezt a kirándulást Szávay Gyula rendezi.

Egyházak és iskolák.

Vasárnapi istentiszteletek. Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban az istentiszteletek sorrendje a következő: Nagytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész. Újtemplomban Szele György lelkész. Ispótytemplomban Kolozsváry Mihály segédlelkész. Osapótkertben Kovács János elemi iskolai felügyelő és Homokkertben Sárközi Lajos hittanhangató

A róm. kath. templomban: Reggel 6 órakor misézik Kampell József. 7 órakor Nyári Ignác; a 8 órai misét egy kegyesrendi tanár mondja a főgym. növendékek részére; 9 órakor az ünnepélyes nagy misét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, kanonok, plébános tartja segédlettel; utána Nyári Ignác prédikál; háromnegyed 11-kor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szentmisére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató végzi; fél 12 órakor misézik Mellán István. Délután fél 3 órakor Nyári Ignác keresztény tanítást tart. 3 órakor litánia. 5 órakor Szent József társulatának hónapos ájtatossága; fél 6 órakor rózsafüzér; 6 órakor májusi ájtatosság, végzi dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános.

A gör. kath. kápolnában: 6 órakor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órakor szent mise; délután 4 órakor veespernye, utána májusi ájtatosság prédikációval.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

Új miniszteri biztos. A kereskedelmi miniszter a debreczeni kereskedelmi akadémia érettségi vizsgálatához, valamint a női kereskedelmi tanfolyam záró vizsgálatához miniszteri biztosává Szávay Gyula kamarai titkárt nevezte ki.

UJDONSÁGOK.

Gyilkos vadór.

Véres merénylet a Halápon.

Halálos sérülésével hozták be a késő éjjeli órákban a debreczeni köz-kórházba Tóth Sándor vámospércsi születésű 43 éves nő majorost. Irtó zatos lösebb tátong a hátán, a baloldali lapoczkája alatt. Még eszméleténél volt, mikor behozták, de a sebláz még az éj folyamán beállt.

Maga a sebesült úgy adta elő az esetet, hogy ő szombaton Kozma Péter tanyájáról, akinél szolgál, délután átment Budaházi Sándor tanyájára és elkérte a fegyverét, hogy a nagyon elszaporodott szarkákat, amelyek nagy kárt okoznak, pusztíthassa. Budaházi oda is adta a fegyverét, mire ő lesbe állott, de az óvatos szarkák elkerülték. Arra jött azonban a vadásztársulat vad-öre és elvette tőle a puskát. Nem ellenkezett vele, de később eszébe jutott, hogy a puska másé, tehát a vadór után ment a szomszédos tanyába és a fegyver visszaadását követelte. Ezt azonban az megtagadta, mire dülakodni kezdtek. A vadór erősebb volt és ő alul maradt. Erre ő távozni akart. El is ment, de alig távozott, a vadór utána lőtt és megsebezte.

Még az éjjel kihallgatta a rendőrség a halálosan sérült embert, aki azt is mondta, hogy mikor őt elvitték, a vadór utána küldött és kérdeztette hogy meghalt-e? A rendőrség még az éjjel elrendelte a vadór letartóztatását. A meglőtt majoros állapota életveszélyes.

Az üldözött munkásvezérek.

Felesleges zaklatások május elseje miatt.

Tudvalevőleg május elsejét a munkások az idén is megünnepelték. Az erdőbe való felvonulást azonban a városon keresztül a polgármester, hivatkozással a belügyi kormány egyik elavult, az akkori viszonyokhoz alkalmazott, azóta fel nem újított rendeleteire — nem engedte meg. Hétfői napra esett május elseje és előtte való szombaton késő délután tudatta a polgármester a határozatát a munkások megbízottjaival, akik — miután délután 6 órakor már kezdetét veszti a vasárnapi munkaszünet és a nyomdákban már csak a szükséges lapszemélyzet dolgozik — nem tudtak plakátjokat kinyomatni és tudtára adni a munkásoknak hogy a felvonulást a polgármester nem engedélyezte.

Ennek daczára a munkások megbízottjai bejárták a várost és mindenfelé kihirdették, hogy nem lesz felvonulás, hanem igyekeznek ki-ki eljönni a nagyerdőben tartandó négyüésre. Így is történt. Az ezrekre menő munkásság kisebb csoportokban, minden feltűnés nélkül kivonult. Megtörtént azonban, hogy mintegy 200-250 fónyi munkás, akik nem tudtak a felvonulás betiltásáról, a Petőfi-térről tömegben voault fel, de csendben-rendben. A rendőrség nem akadályozta meg a felvonulást, de Szócs Lajos rendőrbiztos az ismert munkások neveit felírta. A rendőrség bünygyi osztálya azonban nem csupán a feladott munkások, hanem az összes ipari szakszervezetek vezetőségének tagjai és az összes ismert munkásvezérek ellen is megindította a kihágási eljárást, holott sokan közülök nem is tudtak a felvonulásról.

Mint értesülünk, a rendőrség ezen eljárása rendkívül elkészerítette a munkásokat

Eredeti Pilseni sör.

„Ős forrás“ a Polgári sörfőződéből Pilsenből. Eredeti hordókból csapoltatnak vasárnap reggeltől Márkus Jenő nagy nyári-kert éttermében.

Előkelő

összeköttetések folytán a legjobb finisz és festék, permetezéshez való valódi auszigi Rezgálicz, Raffia háncs, továbbá kizárólag ott kapható tartós tükörfényű valódi 3 csillagu Padló fénymaz mely butorokhoz is kiválóan alkalmas

KOHN HENRIK

fűszerkereskedésben Gróf Degenfeldtér 7. sz.

és ha Végh Gyula főkapitány az oklatan üldözésnek utját nem állja idejekorán, az egymással szolidaritást vállalt munkásokat általános sztrájkba kergeti, pedig erre nincsen szükség. Biztos tudomásunk van arról, hogy a munkások, ha vezéreiket elítélik, kimondják a jövő vasárnap az általános sztrájkot. Joggal kérdezzük tehát: vállalja-e a felelősséget az izgalma-kért és a következményekért a hatóság?

Budapesten, Kaposvárt, Sopronban és sok más nagy városban a hatóság megengedte május elsején a felvonulást, nem volt tehát indokolt azt Debreczenben a tizenkettedik órában megtagadni — az elavult kormányrendelet alapján, amelynek fentartására a bukott Tisza István nem is volt jogosult. De ettől eltekintve is, itt tévedésről lehet csak szó, nem pedig öntudatosan elkövetett kihágásról.

Ismerjük Végh Gyula főkapitány békés hajlamait és bizunk benne, hogy a munkások amugy is nagy elkeseredését nem fogja szítani az indokolatlan üldözéssel és véget vet a további hajszának. E végre most azzal is számolni kell, hogy rendszerváltozás küszöbén állunk és az új belügyi kormányzat bizonyára megsemmisítene az olyan ítéletet, amelynek alapja: a mindenáron való munkásüldözés. Ez a fegyver nem vált be, mert mindig visszafelé sült el. Mentől jobban üldözték a közhátóságok a munkásvezéreket, annál nagyobb lelkesedéssel tömörültek közéjük a tömegek tizezei.

Elég volt már a sok sok tapintatlanságból, lássuk már most az igazi, rendőri tapintatot is!

— **Közgyűlés.** A temetkezési egyület, mint szövetkezet május 28-án délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését a városháza nagy termében.

— **Férfi-négyes a székely-lakodalmon.** A székely-lakodalom egyik legérdekesebb és legkedveltebb száma lesz a férfi-négyes, amely Lányi Ernő gyönyörű műdalát adja elő. A négyes tagjai Sáfrány János, Kóker Gusztáv, Boros Lajos és Szendrő Sándor.

— **Fényes esküvő.** Kondor Zsigmond törvényszéki bíró szombaton délután esküdött örök hűséget Szikszay Szabó József ny. honvédtörzsorvos, debreczeni föld-birtokos és városi bizottsági tag bájos leányának, Lenkének. A nászlakoma az Angol királynő fehér termében zajlott le.

— **Póttartalékosok leszerelése.** A 8 heti kiképzési időre bevonult 700 póttartalékosnak örömnapi volt szombaton. Lefújtak nekik és a leszerelés után nótaszó mellett vonultak ki a 39. gyalogezred tanjáráról, ahol 8 kis hetet szenvedtek a császárér a gyűlölt német szó és fekete-sárga zászló alatt.

— **Munkások vasárnapja.** Ma délelőtt 10 órakor a Margit-fürdő telepén a butorasztalos munkások, ugyanakkor az Arany János utca 39. sz. a. körhelyiségekben az újjászervezett szocialista-párt tart gyűlést, amelyen a nagyszalontai országos összejövetel, eredményéről számol be a párt kiküldöttje, délelőtt 10 órakor pedig az építőmunkások az Olajütőben tartanak gyűléseket.

— **Diákok a Csokonai sirjánál.** Ma délután fél 5 órakor a kollegiumi ifjúság kivonul Csokonai sirjához és ott rövid

ünnepség keretében megkoszorúzza azt. Az ünnepély sorrendje ez: főiskolai énekkar énekel, Makay Kálmán emlékbeszédet mond és a koszorút elhelyezi, Tóth Sándor alkalmi költeményt szaval, végül az énekkar énekel.

— **Tavaszi fegyvergyakorlat.** A debreczeni 39. gyalogezredhez szombaton vonultak be tavaszi fegyvergyakorlatra az „öregék” 13 kis napra. Temesvárra szölitják őket. Vasárnap éjjel indulnak. Nagyrészt családapák, akik után már asszony sirja a nótát:

Tömösvárra mög a vonat,
Rajta viszik galambomat.

Mert a 13 kis nap is keserves ám a szegény családapának, hát még a kenyérkereső nélkül maradt kis családnak?

— **Felhívás az öreg bajtársakhoz.** Mindazon bajtársak, kik 1866. évben a 39. gyalogezredben szolgáltak és a csatározásokban résztvettek, kéretnek rangkülömbőség nélkül június hó 22-én Törő Imre csapó-utcai vendéglőjében este 7 órára megjelenni vagy meg nem jelenhetésük esetén levelezőlapon vagy pedig megbízottjuk által magukat képviseltetni sziveskedjenek. Megbeszélés tárgyát képevi a sata évfordulóján a gyászistentiszteletre való tömeges megjelenés. A megbízottak.

— **Esküvő.** A mi szerkesztőségünk egyik kedves tagja, dr. Rédei Rezső kereskedelmi és iparkamarai segédtitkár mondott bucsut a legényeleinek szombaton délelőtt, amikor is Budapesten örök hűséget esküdött Ollé Alajos előkelő tisztviselő bájos leányának, Emma kisasszonynak.

— **Bérmozgalom.** A debreczeni Horvát Berger-féle téglagyár 14 asztalgazdája felmondott és ezt bejelentették az iparhatóságnál. Az asztalgazdák követelése az, hogy annyi bért kapjanak, mint a szegediek kaptak. A békéltető tárgyalás hétfőn lesz.

— **Emlék-ünnepély.** A Főiskolai Énekkar néhai Egri Dobray István és neje Horváth Kovács Zsuzsanna kegyes alapítók emlékére 1905. év május hó 22-én délután 5 órakor az énekeremben emlékünnepelet tart a következő műsorral: 1. Gyászének. Vargha Józseftől. 2. Megnyitóbeszéd, s a jutalmazottak megnevezése. 3. Szóvetségsdal Mozarttól. 4. Komoly szavaltat. Előadja: Vargha Antal hh. 5. Kuruczdalok Székács Gyulától. 6. Honfidal id. Abrányi Kornáltól. Minthogy az ünnepélyre meghívók nem küldettek szét az érdeklő közönséget ez uton hívja meg a főiskolai énekkar.

— **Halálozások.** Meghaltak: Váradi István ev. ef. 66 éves, Széchényi Ferenczné szül. Tar Zsuzsanna ez. ref. 22 éves, Tóth István r. kath. 14 hónapos, Fialnovics Juliánna r. kath. 29 éves.

— **Féltékenységből megverte.** Bencze Károly Csillag-utca 31. sz. a. lakó napszámos Bödi József Rakovszki utca 11. sz. a. lakó napszámossal és feleségével együtt jöttek hazafelé a macsi pusztáról. Időközben Bencze Károly sokat foglalkozott a menyecskével. A menyecske pedig bomlani kezdett s a többek között Bencze Károlyt „kis apám”-nak nevezte. Bödi József ezt meghallotta és boszút forralt a Bencze Károly ellen. Szombaton este megleste az István malom előtt és bottal a föld poráig leverte. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Der Simulant ist gestorben.**

Az a szegény püspökladányi legény nem örvendezhet csak a szabadságnak, amely 700 póttartalékos szívet dagasztotta szombaton. A szegény póttartalékos nem tudta kivárni a 8 hetecskét sem, az utolsó napon belehalt a katonásdiba. Szívhajos volt szegény, de nem akarták neki elhinni. Azt mondták színi: tettei magát, annál jobbaó hajszolták. Pár elnap előtt leesett a lábán, és rövid szenvedés után a szabadulás előtt az utolsó napon meghalt. Most már jelentheti az őrmester ékes német nyelven:

— Herr Hauptmann, melde gehorsamst, der Simulant ist gestorben . . .

Meghalt bizony a szegény püspökladányi parasztfiú: Erzats-zreservist Egri. El kell azt hinnie, mert a halált nem lehet úgy szimulálni, hogy még a disz-sortültre se érden fel. Vasárnap fogják temetni a csapó-kórháztól a szegény szívhajos póttartalékos, aki még sokáig élhetett volna és lehetett volna támasza öreg szüleinek, ha elhiszik neki, hogy beteg és a katona élet nem neki való.

— **Dalegyleti gyűlés.** A Debreczeni Munkás Dalegyület f. é. május 21-én, vasárnap délután 3 órakor a munkás betegsegélyző pénztár hivatalában (Debreczen sör-csarnok udvarán választmányi gyűlést tart, melyre az egylet v. tagjait tisztelettel hívja meg az elnökség.

— **Az elcsábított férj.** A házasság élet aprólékos kellemetlenségei gyakran tragédiában végződnek. Így történt ez Némethi Gáborral is. Némethi Gábor békén és rendben élt 4 gyermekből és feleségéből álló családjával a múlt év karácsonyáig. Ekkor karcsu termetű menyecskével ismerkedett meg és az az ősz apának elcsavarodott a feje. Napirendre kerültek aztán a családi perpatvarok, aminek az lett a szomorú vége, hogy a családapa félretéve józan gondolkodását, elszökött kedvese után Nagyváradra, családját pedig nyomorban és kenyér nélkül hagyta. A szomorú esetről szombaton tett jelentést a kétségbeesett anya a rendőrségnek.

— **Mérgező szatócs.** Rajna János olajütőbéli szatócs gyakran dühösködik. Szombaton délután is Mike János a fiát elküldte hozzá vásárolni boltos, de a a gyermeket felpofozta. A megvert gyerek apja és anyja kérdőre vonták. Erre Rajna János dühös lett, a mérleget felkapta és Mike Jánost fejbe verte. A sérülés 10–15 alatt fog begyógyulni.

x **A víz mint a gyomor- és bélbetegségek övszere.** Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbeteg leg-nagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsiros ételek emésztését gátolja. A táplálkozás ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiközösíteni. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse. Közismert dolog, hogy e célra a mohai Ágnes-forrás a legelső sorban felel meg, mert nemcsak kitűnő oldószer a tápanyagoknak, hanem alkalikus víz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai Ágnes-vizet különösen olcsón zerezhetik be.

x **Gyermek játékok, háztartási cikkek, és utazási kellékek Mentze Henrik ujdonságok áruházában igen olcsón kapható.**

Szolyvai és Luhi Erzsébet

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint felülmúlják a krandorfi és giesshübli külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatással alkalmazhatók: köszvény, vese, hólyag, gyomor, torok, tüdő és gégebetegségeknél. Elsőrangú élvezeti és borvizek. — Megrendelhető az uradalmi forrás bérleténél Szolyván (Bereg.) Kaphatók minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

x Tör-
tálysorsjegye
tekintünk, ö
Ugyanis ez
gyarország l
díttatva ére
győződjünk
hogy ez a b
sorsjátékú
Ez nem is
hogy a ját
mértékben
A számtalan
bankház r
jobban tanu
szerencsével
ban e czég
kívül a két
főnyeremén
juk minden
melynek fő
köt 4., M
sz. alatt va
már csütört
26-án lesz.
rona, 1/2, 50
50 fillér. A
delje meg l
házában B

a Polgári
hordókból
Márkus J

nyer M
házában.

x A
Erről az a
annak a v
óta szép v
no meg az
kívül szük
osztálysors
huzásán s
sem huzta
megküldöt
natban a
irt sorsjeg
megküldöt
bankház
értesítette
sorsjegyé
lönben sz
mert ezen
lezajlott l
feleinek,

nek. F
r snyák
15 król
25 król
női és f
egész é
a készle

nai Dá
(Piac u
gyobb
A ki es
oly óri
a minő
látatik
alább t
állás v
idény v
a szép
a temé
ban it
üzletn
mint r
anyag
árak
a legfi
sitani
és me
részes
kirak

Kraus
hirdet

H

x **Török A. és Társa Budapest.** Ha az osztálysorsjegyek különböző főelárusítói között körültekintünk, önkénytelenül a Török cég tűnik fel. Ugyanis ez a cég állandóan azt hirdeti, hogy Magyarország legnagyobb főelárusítója. Ennélfogva indítatva éreztük magunkat arra, hogy erről meggyőződjünk és teljes egészében bebizonyított tény, hogy ez a bankház valóban a legnagyobb osztálysorsjátéküzlet és a legtöbb sorsjegyet forgalmazza. Ez nem is csuda, mert ritkán értett egy cég ahhoz, hogy a játsszó közönség kegyét és bizalmát oly nagy mértékben megnyerje, mint TÖRÖK A. és TÁRSA. A számtalan önkéntesen beküldött hálaüzenetek a bankház realit és előző kenő üzletvezetéséről legjobban tanuskodnak és azonkívül vevői igen nagy szerencsével játszanak. Egyedül az utóbbi 7 hónapban e cég fizette ki a sok és nagy nyereségeken kívül a két legnagyobb 600,000 és 400,000 koronás főnyereményt vevőinek. Ennélfogva készséggel ajánljuk mindeuknek TÖRÖK A. és TÁRSA bankházát, melynek főüzlete Teréz-körút 46., fiókja pedig Váci körút 4., Muzeum-körút 11. és Erzsébet-körút 54. sz. alatt vannak. Terv szerint az I. osztály húzása már csütörtökön és pénteken, f. é. május hó 25. és 26-án lesz. $\frac{1}{4}$ sorsjegy 12 korona, $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6 korona, $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3 korona és $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1 korona 50 fillér. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, rendelje meg bizalommal TÖRÖK A. és TÁRSA bankházában Budapest.

— **Eredeti Pilseni sör.** „Ö. forrás” a Polgári söröződebből Pilsenből. Eredeti hordókból csapoltatn k vasárnap reggeltől Márkus Jenő nagy nyári-kert éttermében.

— **Egy fiatal leány alkalmazást nyer Mentse Henrik újdonságok áruházába.**

x **A kitartás a legbecesebb emberi erény.** Erről az aranyigazságról örvedetes példával szolgál annak a vidéki kis hivatalnoknak esete, ki pár nap óta szép vagyon urának nevezheti magát a szerencse, no meg az állhatatos kitartás jóvoltából. A rendkívül szűkös viszonyok között élő hivatalnokcska osztálysorsjegyet vásárolt, de midőn az első osztály húzásán sorsjegyét még a legkisebb nyeresémenyvel sem huzták ki, bosszankodva küldte vissza a neki megküldött sorsjegyet. Később egy szerencsés pillanatban azonban belátva az elkövetett hibát, újra irt sorsjegyéért, melyet a bankház neki készséggel megküldött. Mily nagy volt öröme, midőn a Gaedicke bankház a most megtörtént főhúzáson táviratilag értesítette, hogy 100,000 koronás főnyereményt nyert sorsjegyével. A Gaedicke bankház Budapestben különben számos hasonló történettel tud szolgálni, mert ezen a szerencse által kiválóan kedvelt, a most lezajlott húzáson is számos főnyereményt juttatott feleiknek, mint a kitartás legszebb jutalmát.

— **Olcso áraink feltűnést keltenek.** Fegyhabban kötött női és férfi harisnyák 20 krtól, patent gyermek harisnyák 15 krtól, fiu, leány és férfi szalma kalapok 25 krtól, torna sapkák és tornaingek 35 krtól, női és férfi vászoncipők 70 krtól, nyári női egész és fél kesztyűk 18 krtól, kaphatók míg a készlet tarti Fisch Testvérek üzletében főtér.

— **Elvitathatlan tény, hogy a Tolnai Dániel cipőraktára** ma Debreczenben (Piacz u 49. a postával szemben) a legnagyobb női, férfi és gyermekcipő áruház. A ki esetleg még nem győződött meg, hogy oly óriási nagy raktár és választék, mint a minő itt található, sehoh sincs, szívesen láttatik még ha nem is vásárolni, de legalább tapasztalatot szerezni óhajt a tényállás valódiságáról. A tavaszi és nyári idényre meg éppenséggel mozgásba hozza a szépért és jóért lelkesedő közönséget az a temérdek újdonság, aminőt cipő árúban itt található. Egyedüli főtörékvése ezen üzletnek még, hogy igen tisztelt vevőinek, mint már évek során, ezután is a legjobb anyagból előállított cipőket olcsó szolid árak mellett a legegyszerűbb fajtától kezdve a legfinomabb különleges kivitelig árusítani és ezáltal reá szolgáljon arra a nagy és meglepő bizalomra, amelyben eddig is részesült. **Vasárnapokon állandó nyitott kirakat.**

x **Felhívjuk** olvasóink figyelmét Krausz Gyula cég új rőfösüzletének mai hirdetésére.

x **A lehűstő, fájdalomcsillapító** minden gyuladást megakadályozó, amely a gyógyulást kellemesen befolyásolja, szerezte meg Fragner B. cs. k. udvari szállító gyógyszerésznek Prágában az ő prágai házikendőcsével a hirnevet, hogy ezen háziszser kitűnő. A hirnév tartja magát és mindjobban terjed, amiért is használatát mindig többen veszik igénybe. Ezen szer a helybeli gyógyszerárakban is kapható.

x **Szeplő, pattanás, foltok** az arczot ecsufitják, azonkívül a nap és szél is nagyon befolyásolják az arczbőrt — ezért használják hölgyek sőt urak is a hirneves Földes-féle Margit-Crémot. E törvényesen védett arczkenőcs sem higányt, sem olmot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat kismitja és az arcznak finom, fiatal, rózsaszint ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél, Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

x **Törlesztéses pénzkölcsönök** jelzálogra, sőt 2 kezes mellett személyhitelre is a 30 pénzintézet közül legolcsóbb helyről gyorsan kieszközöl. Több tartozásokat földbirtokra, bérházra $3\frac{1}{2}$ —4%-os kamatu kölcsönre átconvertál Rácz Béla bankirodája Debreczen, Csapó u. 12. sz. a.

Társasélet.

Szombaton déltől már erősen érkeztek a vendégek a Csokonaiünnepre, csak a zászlók, a bizonyos ünnepi zászlók nem igen akarództak a piacutczai házakra felrepülni.

... Haj Debreczen, haj!

Amint délelőtt ott böczekelek a kaszinópalota sarkán, egyszerre csak ragyogóssá változik előttem a borus májusi ég. Mert bár Kovács János uram, a szegedi Dugonics-társaság irodalmi osztályának érdemes elnöke azzal a váddal sujtott engem, hogy elpártoltam már én Szegedtől, a valóság az, szívemben-le kemben egyszerre kiderül, ha szegedi barátot látok.

Most pedig egyszerre kettőt is találtam a debreczeni kaszinó sarkán. A bizony már erősen ezüstösbe játszó szakállu önnön Kovács János szeretett elnököm, Szeged népének, a szegedi népszokásoknak ez a telivér írója volt az egyik, a másik pedig az érdekes Békefi Antal író, az öreg Szegedi Napló szerkesztője, ujságírói ifju éveimnek jóakaratu mestere, különösen kedves barátom volt.

Haj Szeged! ... Szeged haj!

Az én kedves szegedi barátaimmal együtt toppant elém a legtermészetesebb, legkedvesebb magyarirók egyike, Szabó Bandi bátyám is. Szürke turista ruhájával is példázni akarta, hogy nem hivatalosan, nem mint valamelyik irodalmi társaságunk kiküldöttje jött közénk. csupán rokonszenyből Csokonai- és a nagy magyar város

íránt. Feltűnés nélkül, a háttérből élvezni az ünnepet.

Azt hiszem, hogy még Bandi bátyámék ünnepelnek a legigazabban, mert mindent a halott költőnek hagynak. Az **ünnepeltetésből** nem veszik ki részöket.

Délelőtt még így számon lehetett tartani az előző vonatokkal érkező vendégeket, legalább, akik kedvesebbek voltak. . . . A déli vonattól a város kocsiján robogott be az öreg Beöthy Zsolt mester, aki olyan hévvel magyarázott valamit Géressy Kálmánnak, hogy egy öreg ifju ember, aki az erkélyről nézte a kedves magyar tudóst, meg is jegyezte.

— Csak legalább annyi tűz volna még bennem, mint ebben az öreg urban . . .

Haj fiatal emberek, takarékoskodatok volna ti is az erőtökkel. . . . Bár 86-dik esztendejében elhunyt kedves jó öreg nagyapókam, a vitélő Daróczy István ur, azt mondotta volt nekem:

— Kedves fiam, mit tagadnám, szerettem biz én a jó bort, a nemes lőt, a szilaj cigányt, a szép asszonyt, megmindenfelét. . . .

A tudós, tüzes öreg Beöthy Zsolt mestert is ilyen csupa izom ösmagyar-nak képzelem.

De mintha a természet is ünnepelni akarná a költőt, ki ligeteit, virágait anyira szerette. . . . A Miklós utcán hazafelé ballagtomban látom és élvezem, hogy a sétautszéli ákácok mézillatos fehérvirág fűrtöket lóbálnak felém. . . .

Szabad Hajdu.

TAVIRATOK.

Lesz-e kibontakozás?

Budapest, május 20. A szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága ma délután 5 órakor Kossuth Ferencz elnöklete alatt ülést tartott, amely 8 óra után ért véget. Hivatalos kommuniket nem adtak ki, de mint tudósítónk értesült, Kossuth olyan előterjesztést tett, hogy kérjék fel a ma este megérkező Andrassy Gyulát, hogy a szövetkezett ellenzék programjának helyes értelmezését terjeszsze elő az uralkodónál. Ha a koalíció kormányalakításra megbízatást kap, ugy részletes programot fog előterjeszteni.

Mint a N. Fr. Pr. írja, Bécsben feszült várakozással tekintenek Burrián utjának eredménye elé. Budapesti fogadtatását barátságosnak tartják, de azt is tudják, hogy lényegesebb eredményeket Burrián nem hozott, mert

Hallotta Ön??

Megvettük a Kiss Lajos csódtömegét és az üzlethelyiségéből az egész áruraktárt elszállítottuk. Az összes rőfös- és rövidárú meyek a csódtömegbea voltak, valamint napernyők, blousok, fehéreműek a vo Laszlo-féle helyiségben, üzletünk közvetlen szomszéd ágában leitári becsértékben (léla) k rufák eladásra. **Wallerstein Fülöp fiai.**

a szabadelvűpárt régi ösmert 9-es bizottságának programján nem ment tul. A czimer kérdés rendezését kilátásba helyezte, esetleg a katonai büntető perrendtartásra vonatkozó követelések teljesítését is. Semmifele deklaráció nem fog történni az eddigi megállapodások szerint. Mindenesetre alapot keresnek reá, hogy az új kormány a koalícióból megalakulhasson. Tisza Istvánt addig mindenesetre nem bocsájtják el, míg Burián engedményrel nem tér vissza. Feltétlenül bizonyos, hogy az uralkodónak a Burián által szerzett benyomásoktól függ a végső döntése.

Tolvaj egyházpénztáros.

Keckemét, május 20. Békési Sándor az ev. ref. egyházpénztárosát meglopja az egyházat. A saját beösmérése szerint 5 év alatt mintegy 14.000 koronát sikasztott, ami azonban vagyonából megtérül.

Nyakszirtmerevedés.

Zágráb, május 20. Az irgalmas nővérek kórházában az ott ösmert egyik 8 éves gyermek nyakszirtmerevedés következtében meghalt.

Hazafiatlan zenekar.

Keckemét, május 20. A zeneiskola vasárnapi hangversenyére Szentjóni Gyula igazgató felkérte a szegedi 46. gyalogezred zenekarát, hogy illő díjazás mellett közreműködjen. Megállapodtak a díjazásban, mire Szentjóni elküldte a kottákat is. Tegnap express-levélben tudatta Reiner József kapitány, a zenekar vezetője, hogy a Corps-commandó rendelete folytán nem vehetnek részt a hangversenyen, mert a „Rákóczi zászló” című melodramát nem kísérelhetik. Táviratban felelte az igazgató, hogy csak jöjjenek, a melodramát majd zongorán fogják kísélni. Az osztrák kapitány erre táviratban a melodramának kihagyását követelte, mire a hazafias igazgató azzal válaszolt, hogy a Rákóczi-melodráma nem marad el, de a svarezegebb zenekar elmaradhat, sőt maradjon is el. Az eset a városban óriási felháborodást keltett.

Rosdesztvenszki utóda.

London, május 20. Rosdesztvenszki utódjává azért nem nevezték ki a legidősebb Völkersam tengernagyot, mert már 8 hét óta súlyos beteg. A császár a balti hajórajparancsnokává Pirilawet, a kronstadti kikötő parancsnokát nevezte ki, aki már el is utazott, hogy átvegye a tengeri haderő parancsnokságát.

Törvénykezés.

Az ítélőhirdetés a szövati belső ember (Várad) sikasztási ügyében szombaton délután 12 órakor megtörtént. A debreczeni törvényszék 63 rendbeli sikasztás vésztégében mondta bűnösnek és az enyhítő 92. §. alkalmazásával 63 napi fogházra átváltoztatható 630 korona pénzbüntetésre ítélte. Ugy az ügyész, mint a vádlott felebeztek.

Nyiltér.

„Henneberg-selyem“

kizárólag! — fekete, fehér és színes 60 krajcártól 1 méterig métere blouzoknak és női ruháknak, franko elváltva a házhoz szállítva Gazdag mintaválasztékot forduló postával, HENNEBERG selyemgyára Zürich. I

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz. Feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyvíz: dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szerepe a legkülönbözőbb **gyomor, légső és húgyszervi betegségeknél.** Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes-forrást**, ha gyomor-, hál- és légsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéty.

Használjuk a mohai **Ágnes-forrást**, ha a veséjét gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai **Ágnes-forrást**, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Ágnes-forrást**, ha máj- és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódaviznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. — Kedvelt borviz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. — Főraktár Mayer Jenő fűszerüzletében Debreczen.

Ugyan itt ingyen kapható az **Ágnes-forrás** díszes kiviteli ismertető füzet.

Az Alföldi takarékpénztárnál

Debreczenben

megalakult

hitelrészecs csoport

működését megkezdette.

E csoportban **köztisztviselők**, minden **külön kezeség nélkül** tisztán fizetés letiltás és életbiztosítás mellett 10, 15, 20 éves

törlesztéses kölcsönöket szerezhetnek.

A részletek visszafizetése havonként történik.

Megkeresések:

Az Alföldi Takarékpénztár tisztviselői-hitelrészecs csoportjához intézendők, Debreczenben

Margit fürdő intézet Debreczenben.

Uszoda megnyitás.

Van szerencsém a n. é. fürdőző közönséget értesíteni, hogy a kedvező időjárás következtében **fedett és langyos vízzel megtöltött**

uszodámat megnyitottam.

Az uszás tanítást **Jáschó Milos** szakavatott uszó mesterem végzi.

Az uszoda mindennap reggel 6 órától 9 óráig férfiak, reggel 9 órától déli 12 óráig nők, délután 1 órától esti 8 óráig férfiak részére áll rendelkezésre.

Idény bérlet-jegy személyenként 14 korona.

Minden bérlet egy saját uszóruhát és egy lepedőt köteles magával hozni és annak gondozását az uszó mesterre bízni.

Az uszás tanítás iránt kérem az uszó mesterhez fordulni.

Szíves látogatást kér, tisztelettel

a tulajdonos.

A legszebb Blousok, Aljak

Leány és női

felöltők

dus választékban feltűnő olcsó árak mellett kaphatók

Halmágyi Sámuel

utóda

árubázában, DEBRECZEN.

A legolcsóbb

Férfi és fiu ruhák

Grünfeld Adolfnál

Debreczenben

a Kistemplom mellett kaphatók.

Hivatalok és magánfelek részére!

Ruggyanta és Réz bélyegző

számozógépeket, pecsétnyomó állandó festékpárna és izléses

nyomatványokat

gyorsan, pontosan és olcsó árban készít

az Első debreczeni

Ruggyanta-bélyegző-gyár

és nyomda

Simonffy-utca 5. szám.

Üz

Van közönséget utca 1. s

búto

a Podman Hal utca házába he

A n. fogását to

DONO

DEBRE

Meny

Külön

Ág

ória

amerik

A jelenkor nagyszerű

Kapható a szertárban cartonban

F

Török

Bud

Központi

Ing

ka
érdekes á
bb mint 1500
letti cikkek és ér
különzetlen. I
jelölésével eleg
katalogus" me

Heinrich Ke

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a Széchenyi utca 1. sz. alatti

bútor üzletemet

a Podmaniczky ház lebontása folytán Hal utca 4. sz. alá Simonffy Emil ur házába helyeztem át.

A n. é. közönség eddigi b. pártfogását továbbra is kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Kohn Emánuel
bútor-raktára.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

— **Függönyök** —
— **Ágy- és asztalterítők** —
— **Linoleum** —

óriási raktár!!

Uj!

Cook és Johnson

amerikai szab. tyukszemgyűrűje.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere, nagyszerű hatással és azonnal fájdalomgészüntető.

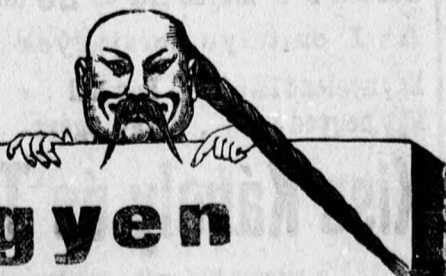
Kapható Ausztria-Magyarország minden gyógyszerárában, 1 drb borítékban 20 f., 6 drb cartonban 1 kor. postai küldéssel 20 f.-el több.

Főraktár Magyarországra:

Török József gyógyszerára

Budapest, VI. Király-utca 12.

Központi raktár Ausztria-Magyarországra:
„Zum Samariter“, Graz.

Ingyen

kap mindenki kívánatra

„érdekes általános katalógusomat“

több mint 1500 ábrával, a mely mindenféle szükségleti cikk és érdekes újdonságok vásárlásánál nélkülözhetetlen. Egy levelező lap a cím pontos megjelölésével elegendő, mire az „érdekes általános katalógus“ megküldése következik.

Cím:

Heinrich Kertész, Wien, I., Fleischmarkt
18-162.

Uj üzlet: Kézimunka

vásznak, szövetek, posztók és hozzávalók raktára.

— Francia kötő és himző —

pamutok és selymek.

Smyrna pamutok.

Függöny kongréc és hozzávaló szérák, — mindenféle

rövidárak.

Harisnyák, keztyűk, csipkék és szallagok
KRAUSZ GYULA

kézimunka- és rövidáru üzletében
Kossuth-utca 15. sz.

Montirozás és szmirnaanyírás elvállaltatik.

Divatos napernyők

Jó mosó széles Delainek

30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

120 cm. széles sima Batistok,

Női ruhavásznak, Zephirek

olcsó, szabott áron kaphatók

Szabó Lajos fiai cégnél

DEBRECZEN, Rózsatér.

Orosházi Kenyérsütőde és Étkezési Csarnok

ajánlja

Tiszta tejjel és valódi vajjal előállított finom fehér és Luxus süteményét
valamint

1 kg. uj Egyiptomi hagyma . . . . . 10 kr.
1 kg. uj Borso hagyma . . . . . 40 kr.
1 kg. uj Nyári termés burgonya . . . . . 22 kr.

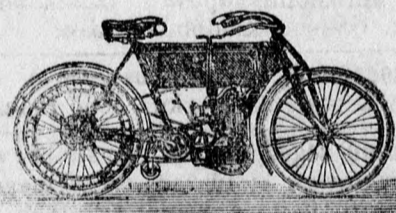
— Naponta friss uradalmi vaj. —

A technika legkiválóbb alkotásai a motor és kerékpár ipar terén

csakis

ROSENBERG és HAMMER

kerékpár és varrógép-műhelyében (Piacz-utca 2. sz.) találhatók.

Dusan felszerelt kerékpár és alkatrészek legelőnyösebb bevásárlási forrása.

— **Motorkerékpárok** kedvező fizetési feltételek mellett. —

Konyári Sóstó fürdő

megnyilt április hó 30-án.

Gyógyítja a körvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszűt, csontvelőlob. összezsugorodott ízület stb. mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle bőrbajokat továbbá sápkór, máj lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkifűnőbb hatású.

Fürdő orvos: **Dr. Möricz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, jó vendéglő (kifűnő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletem alatt álianak) és a mi fő, mélyen leszállított árak mellett rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: **Hosszapályi**, Debreczen—N.-Létai vonalon. Posta és távirda állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik állanak rendelkezésre.

Tisztelettel

FRANK ZSIGMOND
a Konyári Sóstó fürdő kezelője

Apró hirdetések.

1) szőlő 40 fillér, azontul minden sző 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedtt minden sző 4 fillér. **Vidéki tudakozásnak tessék válasz helyeget csatolni.**

Legszebb fiu- és leány ruhák a Párizsi Divat Aruházban kaphatók.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb csukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

Házilag készített tea vaj naponta friss 1 kg. 1.20. 1 kg törm. csokoládé 90 kr. Egy doboz Linoleum 65 kr. Valódi kisüsti barack 1 liter 1 fnt 20 kr. Jégbehűtött aludt tej állandóan kapható Merkl Ferencz-nél Fűvészkert-u. 14. Telefon 374.

Új részletüzlet Csapó-u. 22. megnyit és ajánl vászon, kanavász, kész férfi ruha, szövet és mosó árukat sít. nagy választékban a legolcsóbb árak mellett.

70 kr. egy óra tisztítás és javítás Pintér Dezső órásnál, Szent-Anna-utca 2. szám. Tanuló felvétetik.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjótányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám (az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon-szám 168.

Nagy haszonnal árul a budapesti harisnya vásár Piacz-utca 73. szám alatt. Harisnyák 8, 12, 15 legfinomabb kötött. 6 pár 1 fnt 50 kr. Divat harisnyák minden színben, gallérok 10 kr. darabja. Legfinomabb box cipő krém 6 kr., chrewraux 8 kr.

Budapesten nagy jövőjű üzleti vállalathoz ötezer koronával társat keresek. Becsületese, szilid vállalat mely buzgó munkával nagy jövedelmet biztosít. Czim a kiadóban.

A Cseléd Újság Budapesten jelenik meg női- és férfi cselédek érdeklő változatos tartalommal, minden vasárnap. Az összes helyváltozások, megüresedett szolgálati állásokat tartalmazza. Előfizetési ára 3 hónapra egy korona. Előfizetések a Cseléd Újság kiadóhivatala Budapest, Dohány u. 28. intézendők.

Szöllő permetező gépek használt de teljesen kijavított olcsón eladó, napi használatra is kiadó. Mester-utca 39.

Kézimunkák, hozzávaló kellékek, előnyomda, harisnyák, keztük nagy választékban Benyáts Emil kézimunka üzletében Debreczen, Tiszapalota.

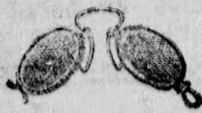
Divatos női- és leány kalapok 3 koronától feljebb kaphatók a Párizsi Divat Aruházban.

Egy kitűnően felszerelt előnyomda minden hozzávalóval együtt igen olcsón eladó. Miklós utca 22. az üzletben.

Fajtiszta Fox-Terrier ebek (Sima szőrűek) patkány és róka irtásra kitűnők. Kaphatók és előjegyzéseket elfogad „Hortobágy” kennel Debreczen, II. j. Homokkert 180 sz.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Szemüvegek és orr csipetők Fischer Jakab szakértő látszerésznél Piacz-u. 23. sz. kaphatók Távesővek és látcsővek, kipróbált aneroid lég-súlymérők (időjelzők) nagy választékban.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csakis Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Mester utca elején, a Bundi u. c. a sarkán 4. szám alatt egy egészen újonnan épült lakosztály, mely áll 4 szoba, egy előszoba, egy konyha, kézi kamara, setét pinczevel és hozzávalókkal augusztus 1-étől kiadó.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Házilag készített borecset eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Óriási concert gramofon automata 100 koronáért eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy fiatal fűszerkereskedő segéd pontos és szorgalmas, a fővárosban 5 évig szervizozott; állást keres Debreczenben a jövő hó 5-ére. „Megbízható” jelige alatt a kiadóhivatal továbbit.

Czipészsegéd, ügyes eladó azonnal felvétetik Mandel és Társánál.

5 szobás uri lakást keresek. Czim a kiadóhivatalban.

Egy csinosan butorozott teljesen külön álló szoba, előszobával kiadó Vörösmarti-utca 1.

Nem gyári, hanem saját készítményű czipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór czipésznél Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Helyi képes levelezőlapok legújabb fölvételek 100 db 90 kr. Harmati Pál antiquariumában Fűvészkert-u. 14. Telefon 374. Írószerek nagy választékban.

Vasesztergályozást, vasgályalást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preiszler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz utca 22.

Segéd kerestetik papíráru szakmából július 1-re. Czim a kiadóhivatalban.

Hajtókocsi féderes jókarban levő megvételre kerestetik. Márkus Jenő Piacz-u. 45.

Kereskedő segéd, fiatal kerestetik vidékről a fővárosba, ki fűszer- és csemege szakmát érti. Czim a kiadóhivatalban.

Biztos és állandó keresethez juthat minden szegénysorsu férfi vagy nő. Jelentkezni lehet a lap kiadóhivatalában.

Globin

a legjobb és legfinomabb
czipőtisztítószer

KISS

szerencsége

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet **KISS bankházában**, mert

KISS szerencsége NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet **KISS bankházában** mert

KISS szerencsége NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyereményeket **KISS bankházában**

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már

Háromszor a jutalmat

600.000 koronát = 1.800.000

és egy nagy nyereményt

400.000 koronát = 400.000

Összesen 2.200.000
4 sorsjegyre

koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzétesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kihuzott nyeremények azonnal kifizettetnek.

Kísérlelje meg szerencsését **KISS bankházában**, mert

KISS szerencsége NAGY!

A XVI. sorsjáték I-ső osztályának huzása f. é. május 25 és 26-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egynyolcad 1K50f. || Egy fél . . . 6 K.
Egy negyed 3 „ — || Egy egész . 12 „

Kiss Károly és Tsa

a magyar kir. szab. osztály-sorsjáték főelárusító-helye.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 19. sz.

Kiss-féle sorsjegyek kaphatók
HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomda és papírkereskedésében
DEBRECZEN.

A nagyérdemű hölgyközönségnek becses figyelmébe.

Van szerencsém nagybecsű tudomására hozni, hogy a székesfőváros **legelsőrangú ruhaszövet és selyem áruházának**

Szénássy Gyula cégnek

helybe i képv. életét sikerült megnyernem. Ennek folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű hölgyközönség **rendkívüli kényelmére** föntnevezett cég ország-szerte híres, mindekor a legutolsó divatu és e mellett igen jutányos áru dús választékával a cég **összes mintáival** — szövet és selymek — kívánatra azonnal szolgálhatok és így becses megrendelése esetén a kiválasztandó áru már **48 órán belül** birtokába juthat

Megjegyezni óhajtom, hogy a szövetek és selyemárak **árak** nemcsak hogy ugyanazok, mint a hogy azokat Szénássy Gyula cég Budapesten árulja, hanem a megrendelt áru **minden költség és portómentesen házhoz lesz szállítva.**

Megtisztelő felszólítására az összes szükséges mintákat megtekintés végett a legnagyobb készséggel becses rendelkezésére bocsájtom s vagyok b. megrendelésének örömmel elébe nézve s mindenkor a legpontosabb ki- szolgálásról előre is biztosítva, teljes tisztelettel

ROTT L. divatterme

Piacz-utca 32. sz., Szedlák és Vámos-ház.

Uj kalapos üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint a **Bádogos-utca 1-ső szám alatt a Tiszapalota épületében**

kalapos-üzletet

nyitottam, hol is ajánlom olcsó árak mellett **saját készítményű férfi-, fiu- és gyermek kalapjaimat**, ugy nyulszőr mint gyapjuból, ugyszintén ócska kalapok tisztítását és átalakítását gyorsan és pontosan a legszolidabb árak mellett eszközölöm. — Szives pártfogást kér, tisztelettel

Sarkadi József,
kalapos mester. (Műhely: Kut-utca 90. szám.)

Uj nőiruha varroda.

Feldman Cz. és Társa

rőfös- és rövidáru üzlet

➤ **Simonffy-utca 1 szám.** ◀

Értesíti a n. é. közönséget, hogy t. vevői kényelmére kiváló munkásokkal ellátott

nőiruha varrodát

rendezett be, hol női ruhaneműek a leg- egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, igen jutányos árakban, rövid idő alatt készíttetik.

Tisztelettel

Feldman Cz. és Társa

Simonffy-utca 1. (Városi bérház.)

Uj üzlet.

Mindenkinek figyelmébe

elsőrendű

zománczozott edény

olcsó árban kapható

Grünfeld Mózes

üzletében

Simonffy-utca 2. (Városi bérház.)

XVI-ik magy. kir. szab. osztály-sorsjáték nyereményeinek sorozata.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyerem

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió kor.

	korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á.	400000
1	200000
2	100000
1	90000
2	80000
1	70000
2	60000
1	50000
1	40000
5	30000
3	25000
8	20000
8	15000
36	10000
67	5000
3	3000
437	2000
803	1000
1528	500
140	300
34450	200
4850	170
4850	130
100	100
4350	80
3350	40

55000 nyer. és jut. összegben **14,459.00**

Felhívás

a XVI-ik

magyar királyi szab. osztály-sorsjátékhoz

Az első osztály huzása már

1905. május 25. és 26. lesz.

Az első osztályu sorsjegyek árai:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg

előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb

és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden meg-

rendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos

nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét.

Befizetési lapokat a pénzösszegek díjmentes átutalhatása

szelvények által ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére. —

Becsés megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

bankháza.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Gaedicke szerencséje

óriási!

Rövid időn belül

15 milliót

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereményeket:

600000	kor.	2/2	62551	szám
400000	"	4/4	11119	"
400000	"	4/4	28916	"
400000	"	8/8	33464	"
100000	"	4/4	42758	"
100000	"	2/2	49878	"
100000	"	4/4	87991	"
70000	"	1/1	60912	"
60000	"	8/8	17357	"
60000	"	8/8	78863	"
60000	"	4/4	82528	"
60000	"	2/2	97263	"
30000	"	8/8	6920	"
30000	"	8/8	38691	"
30000	"	8/8	90964	"
25000	"	4/4	23481	"
25000	"	2/2	30049	"
25000	"	4/4	44411	"
25000	"	4/4	87851	"
20000	"	4/4	14674	"
20000	"	4/4	28950	"
20000	"	8/8	33402	"
20000	"	8/8	35862	"
20000	"	4/4	44410	"
20000	"	4/4	53565	"
20000	"	1/1	60781	"
20000	"	8/8	78848	"
20000	"	4/4	88874	"
15000	"	1/1	31121	"
15000	"	4/4	57734	"
15000	"	2/2	77950	"
15000	"	4/4	82506	"

Schuller Sámuel

szoba-, czimfestő- és fényező

DEBRECZEN, Simonffy-u. 25. s 7.

Felvállal új épületek, lépcsőházak és díszletek festését. Izléses cégfeliratokat és mindenféle fa- és vasbutor fényezéseket a legdivatosabb kivitelben

és legjutányosabb árban.

Megérkeztek

a legjobb minőségű Rumburgi, Creás és czerna fonal vásznak, „Schroll”-féle chiffonok, Csikos jegyű havasi vásznak, Damaszt asztalneműek, törülközők, minden fajta vászon zsebkendők, Matraczok, Derékajtokok, saját készítettései paplanok továbbá megrendelhetők mindenféle férfi-, női- vagy gyermek fehérneműek minta vagy mérték után szolid olcsó szabott árak mellett

Nádudvary Lajos

vászon-, kézmű- és rövidáru raktárában Vágó Andor-féle üzlet, Piacz-u. 28.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos el-lenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit béki-tette ki ismét, sok sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől meg-mentett, kik ké őbb józan polgá-rok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyő-ződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőnk ki szerínket raktáron tartja és ki bárkinek díjmentesen egy könyvet ad a következő: Balázs Odön gyógyszerész ur.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Debreczen kívül lakók egyenesen Londonba intézzék!

INGYEN PROBA 38. sz., Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE (Dept. 38.), 62, Chancery Lane, London, Anglia.

Világkiállítás St. Louis 1904 Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix”

Debreczen és vidékén

osztálysorsjegyek

Török A. és Tsa

legnagyobb és kiválóan szerencsés bankházából

Budapest, VI., Teréz körut 46/a.

kizárólag nálunk kaphatók.

Az I. osztály huzása május 25. és 26-án.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

1/1 sorsjegy : : : 12 kor. 1/4 sorsjegy : : : 3 kor.
1/2 sorsjegy : : : 6 kor. 1/8 sorsjegy : : : 1.50 kor.

Kiváló tisztelettel

Nagy S. Samu dohány tőzsde Városház alatt.

Székely Gyula, Tóth Kálmán czégnél.

Schicht-szappan

„asarvas” vagy „kules”

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennőlfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészekről mentes.

Mindenütt kapható!

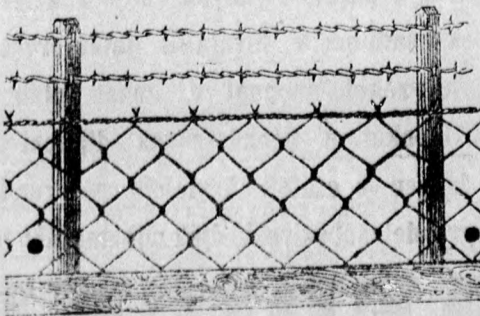
!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és !! a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika” szállodával szemben.

Gyártmányaimra számtalan sok kitüntést és előismerést nyertem.

Készítek mindennemű sodronykerítést a legegyszerűből a legdiszesebbig. Fácánosok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok s baronfi udvarok kerítését, szórórosta szöveteket, föld- és kavics áthányórostákat, sodrony lábtörlőt, ökörszárkosarokat, szóval mindennemű drótmunkákat. Kitünő ruganyos ágybetéteket s szabadalmazott ruganyos aczélsodrony kocsiülést

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmul tartósság és czélszerűség tekintetében

Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szives pártfogást kérve NEUBAUER JÁNOS.

Meg

a tava

Női

Gyapju

Blou

Divat

Csipkék

Szabó

DEBR

Az Alföld DEBRECZEN

Elfogad

4% kam

Kölcsönö

váltókra rokra. v. intézetel

Óvadékk

vállalko

koknak.

Törleszt

földbirto

Vesz és

Értékpap földi jár jegyeket napi ár

Raktár

rozás cz

a legelön

Minder

vesen szol

Félix g

Európa leg 490 C. 17 m savas sókba mazó hévvi

csuzos és k sek, ficzamo borbajoknál

petefészek-g bel sejtsoz veselobnál, (ában pedig kacs székre és

Sárgasá

Hét szállój szoba, 70 gyógyterem regényes ki távirtd, hel landó fürdő állandó fürd máj

Prospektus

Megérkeztek

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,

Gyapju és borduros Delainek
50 krtól feljebb.

Blouse selymek

Divatos ruhadiszek

Csipkék, szallagok és bélésárak

Szabó Lajos fiai cégnél

DEBRECZEN, Rózsater.

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapirokra, valamint helybeli és vidéki pénzügyintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

Vesz és elad

Értékpapírokat, nevezetesen bel- és külföldi járadékokat, zálogleveleket, sorsjegyeket részvényeket a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Raktárállomása elfogad árut beraktározás céljából és arra előleget is nyújt a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál az intézet ügyvezetője.

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kén-sóhevíz-forrása 490 C. 17 millió liter napi mennyiség, a kén-savas sókban gazdag és hidrogént is tartalmazó hévíz. Javallva van fürdő alakjában csúszos és köszvényes bántalmaknál, csonttörések, ficamodások után, idegzsábkánál [ishias] borbajoknál. Női betegségeknek, idült méh- és petefészkek-gyulladások, méhhurut, medenczebeli sejtiszóvetlob és izzadmányoknál, idült veselobnál, Brigh-kór stb. Ivógyógymód alakjában pedig idült gyomorbántalmaknál, mács székrekedésnél, vese köveknél, a máj- és epehólyag betegségeinél.

Sárgaság- és epeköveknél meglepő gyógyhatás.

Hét szállójában 200 ujonnan beburorított szoba, 70 holdas park, gondozott sétautak, gyógyterem, étterem, teniszpálya, könyvtár, regényes kirándulások, vasút-állomás, posta, távirat, helyközi telefon, hétezernél több állandó fürdővendég, 50.000 kiránduló, gyógytár, állandó fürdőorvos. Teljes penzió október 1-től május 1-ig napi 6-8 korona.

Egész éven át nyitva.

Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Egy udvari lakás műhelyekkel,

üvegezett fedett színnel és mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Széchenyi-utca 27. (Bejárat a Simonffy-utca felől is.)

Értekezhetni az utcza lakásban.

Oriási szerencse Töröknel!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 19 millió koronánál több nye reményt fizettünk a nagybecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi hat hónapban

a **2 legnagyobb nyereményt**, és pedig

a **602.000** koronás nagy jutalmat a 98924 sz. sorsjegyre,

a **400.000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre, továbbá **100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000,** több **15.000, 10.000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő **110.000** sorsjegyre **55.000** pénznyeremény magyar osztálysorsjátékban ismét jut és összesen **14 millió 459.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kísérelje meg szerencsésjét azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

Ádám	982	Cecília	88156	Gellert	72690	János	82987	Manó	83259	Salamon	2895
Adél	4143	Celestin	83519	Gereben	82849	Jenő	88245	Marcel	2881	Sann	7979
Adolf	13302	Dániel	2778	Gergely	83216	Jolán	2877	Margit	7280	Sándor	17733
Agnes	20432	Dávid	5637	Géza	2797	Jónás	7260	Mária	17707	Sári	23019
Agoston	22511	Dénes	12426	Gizella	5649	Józsa	13250	Márkus	22014	Sarolta	24029
Aladár	23242	Dézső	20983	Gusztáv	13151	József	21452	Mártha	24063	Sebestyén	24289
Albert	44360	Domokos	23006	György	21145	Judit	23095	Márton	24274	Simon	40746
Alfréd	59119	Dóra	24258	Gyula	24288	Kálmán	40432	Mátyás	40705	Szeréna	57716
Akos	72618	Dorotea	29529	Hedwig	29693	Károly	56572	Melánia	56564	Taksony	59575
Amália	82811	Edith	56310	Helena	56525	Károly	59505	Menyhért	80019	Tassilo	83022
Ambrus	83145	Edwin	72622	Henriette	59167	Katinka	72645	Mihály	83006	Terus	83300
Andor	83505	Elek	82886	Henrik	72633	Kázmér	82950	Miklós	83273	Tibor	2898
András	990	Elemér	83164	Hermann	82954	Kelemen	83246	Miksa	2890	Tihamér	8501
Anna	4948	Emil	83520	Hermipa	83217	Klára	2878	Milan	7288	Timon	18652
Antal	12417	Emma	2784	Hilda	3799	Klotild	7266	Mór	17738	Tivadar	22027
Aranka	20593	Endre	5641	Huber	6313	Kornél	16863	Móric	22016	Tóbiás	24036
Armand	22514	Ernő	12433	Hugó	13154	Kornélia	22002	Nándor	24014	Urbán	24295
Arnold	24248	Ernesztin	21142	Humbert	21147	Kristóf	23097	Narcisz	24279	Valéria	40783
Arpad	28288	Erwin	23007	Ibolyka	23077	Krisztina	24365	Olga	40735	Vazul	58013
Arthur	44359	Eva	24259	Iduska	24270	Lajos	40486	Oliver	57098	Vendel	59586
Aurél	59142	Erzsebet	29536	Ignác	29647	László	56678	Orbán	59566	Viktor	80971
Attila	72615	Ezter	56471	Ika	56552	Laura	59532	Oszkár	80458	Viktória	83047
Balázs	82826	Etnő	59163	Ilés	59168	Lázár	72676	Ottó	83008	Vilibald	83302
Bálint	83155	Fabian	72625	Ilma	72639	Lénárt	82962	Ódon	83281	Vilma	2900
Barnabás	83511	Félix	82837	Ilona	82837	Lenke	83255	Pál	2892	Vilmos	8618
Béla	2749	Ferdinánd	83215	Imre	83225	Leó	2879	Paula	7300	Vince	18655
Benedek	5498	Ferenc	83531	Ince	2876	Leónia	7278	Petronella	17740	Virgil	22029
Bernát	12424	Flóra	2792	Ipoly	6432	Lídia	17350	Péter	22017	Zoltán	24044
Berta	20978	Franciska	5642	Iren	18229	Lipót	22009	Piroska	24017	Zsigmond	25156
Bertalan	22523	Frida	12435	Irma	21148	Lóránt	23100	Pista	24288	Zsófia	42270
Blanka	24254	Frigyes	21144	István	23092	Lothár	24373	Rafael	40742	Zsuzsanna	58021
Bodog	83836	Fülöp	28009	Izabella	24354	Ludino	40702	Regina	57286		
Bogdán	16273	Gábor	24263	Isidóra	40463	Ludmilla	56637	Richárd	59273		
Borbála	50145	Gábrilla	29541	Iván	56556	Luiza	59556	Róbert	80639		
Boriska	72618	Gáspár	56511	Jakab	59293	Malvin	78133	Rózsika	83020		
Brunó	82531	Gedeon	59164	Janka	72644	Maniréd	82975	Rudolf	83296		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000, 200.000. 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50, 1/4 eredeti sorsj. frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " 3.— " " " 6.—, 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi május hó 25-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak és mert az I. osztályu huzás már f. é. május hó 25-én és 26-án lesz.

TÖRÖKA. és TSA

Bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

A gyomor

egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán, szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált, a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyfűvekből gondosan előállított étvagy-elősegítő, emésztés-előmozdító és enyhén levezető haziszter, mely a mértéktelenség ismert következményeit, hibás diét, meghűlés és elhanyagolás által előidézt székrekedést, mint gyomorégést, szélszorulást, mértéktelen savképződést és göröcszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, az a **dr. Resa-féle gyomorbalzsam**, Fragner B. prágai gyógyszerárú. Felüveg 1 kor., egész üveg 2 kor.

FIGYELEM! A csomagolás minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

RAKTÁR:

FRAGNER B. cs. és kir. üdv. szállító
a „Fekete sashoz” Prága, Kleinseite 203.
Nerudagasse sarkán.

Postai szétküldés naponta.

2 kor. 50 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg és 1 kor. 50 fillér beküldése után egy kis üveg bérmentve küldetük meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárúiban. Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEFNÉL, BUDAPEST.**

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a **Széchenyi utca 1 sz. alatt 35 év óta fennálló**

kés-, és műszer műves

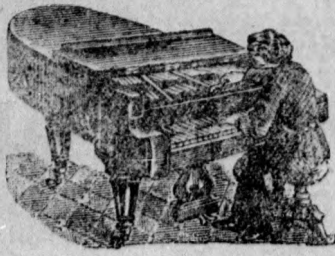
üzletemet a Podmaniczky ház lebon-tása folytán **Hal utca 4 sz. alá Simonyi Emil ur házába** helyeztem át, hol minden e szakmákba vágó munkák, javítások, köszörülések a legjutányosabban és szakszerű kivitelben eszközöltetnek.

Miután ideiglenes helyiségem nagyon kicsiny, **kés, olló, borotva stb. árucikkeimet barmulatoltsón árusítom.**

Amidőn a n. é. közönségnek szives eddigi pártfogásáért hálás köszönetet mondok, egyben kérem, kegyeskedjék továbbra is becses támogatásában részesíteni.

Kiváló tisztelettel

KUN JÓZSEF késműves.

Komáromi M.

műhangszer készítő kereskedő és zongora hangoló
Debreczen, József kir. herceg-utca 2. szám.
Bika szálloda mellett.

Legnagyobb hangszer üzlet.

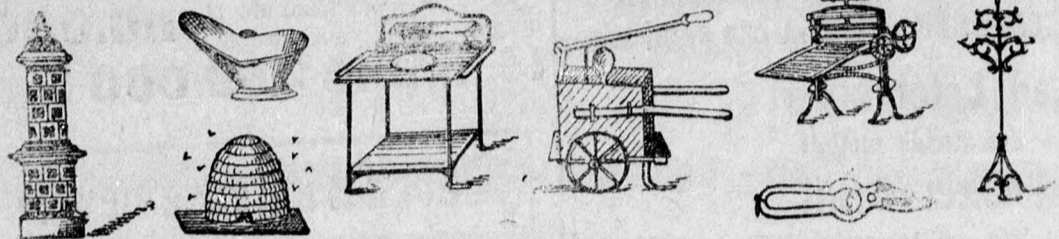
Kérem megtekinteni és meggyőződni **Zongora, Pianinó, Harmonium** és mindenféle hangszer nagy raktár és alkatrészei. Tehék-féle zongorák is kaphatók **Részletfizetésre is.**

Czimbalom nagy választékban.

A t. zenekedvelő közönség figyelmé felkérem, ki hangszert venni akar kérem üzletemet csak megtekinteni sziveskedjék, nálam kitűnő mester hangszerek, hegedők eredeti Oloss különféle formákban, mi értjük a hangszereket, mert **szakszerű műhely** hol új hangszerek és javítások is készülnek. Tökéletes munka bár miféle hangszer legyen is nemcsak elárúsítók vagyunk.

Zongora hangolást vidéken is teljesíték.

Ki a zongoráját **szakképzett hangolóval** hangoltatni ohajtja és tökéletesen kérem **czégemet** figyelembe venni máltóztassék, **gramophon** és Phonográf és lemezei, gramophon lemez 2 oldalt bejátszva, **gramophon 40 koronától** feljebb. — 1905. évre szóló képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve. — Régi hangszert veszek és becserelek.

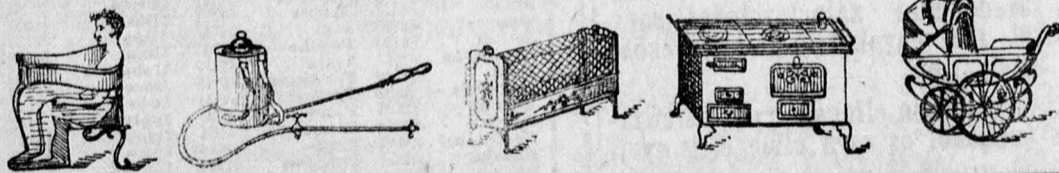

TÓTH GYULA

vaskereskedő
Debreczen, Piacz-u. 20. és 27. sz.

Ajánl legjobban minőségben a tavaszi időnyre kertész ti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket. Kerti vasbutorok, **gyermek kocsik**, fürdőkádak, jégsekreányok, vas- és rézbutorok, peronospora- és kerti fecskendők minden vas- és faiparhoz való szerszámok, **tűskés kerítés huzalok**, építkezésekhez **vasgerendák**, vas- és porcellán kályhák, utóbbiakhoz **multiplikátor** [hőfejlesztő] betétek, méhészeti cikkek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Nem csődtömegeből ered, hanem divatos szép áruk.

Kékre festett kirakat! Vigyázz. Kékre festett kirakat!

Egyes kereskedők hirdetik, hogy csődtömegeből vett árukat adnak olcsóért, de azok az áruk rendesen régi állott, kimustrált, igazán csakis szemétre való rongyok, úgy hogy a hozzávaló és a megvarrásra sem érdemes megvenni őket.

Naponta érkeznek ujdonságok.

Nálam

egyedül lehet igazán divatos, izléses, egészen friss szép mintájú kelméket **nagyon olcsón be-szerezni.** Most érkezett:

10000 mtr delain koczkás bordüros . . . 1 mtr 27, 35, 60 kr.
20000 „ fehér és szines batisztok . . . 1 „ 15, 20, 25, 30, 40, 80 krig.

Jöjjenek és nézzék meg az ujonnan berendezett üzletemet (volt Szift Aladár helyiség), itt mindenféle rőfös és rövidáru cikket tartok. **Az árak olcsóbbak, mint bárhol.**

Fiókküzet:

Fő-üzlet:

Maradék áruház

Piacz-ut cza 19. Bika szálloda mellett.

Löwy F.

Piacz-u. 24., Kistemplommal szemben, a fehérló szálloda mellett

Árjegyzék Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szembe.